

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

News Headings

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

PG-CET results announced

BENGALURU, DHNS: The Karnataka Examination Authority (KEA) has announced the results of the PG-CET, which is a gateway for admissions to MBA/MCA/ME/M.Tech courses. Candidates can visit the KEA website for detailed information and score cards.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

10000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೈ ತೊಳೆದು ಗಿನ್ನೆಸ್ ದಾಖಲೆ!

ಇಸ್ಕಾನ್ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಚಿವ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಚಾಲನೆ | ವಿವಿಧ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗಿ

• ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ

ವಸಂತಪುರದ ಇಸ್ಕಾನ್ ದೇವಾಲಯದ ಆವರಣ ಬುಧವಾರದಂದು ನಗರದ ವಿವಿಧ ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗಿನ್ನೆಸ್ ದಾಖಲೆ ಬರೆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿತು .

ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಸಂತಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಇಸ್ಕಾನ್ ವೈಕುಂಠ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಎಸ್ ಗ್ಲೋಗಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವತಿಯಿಂದ ರೋಟರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ರೋಟರಿ ಜಿಲ್ಲೆ 3191 ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ 'ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಜೀವ ಉಳಿಸಿ' ಘೋಷಣೆಯಡಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮಂದಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಗಿನ್ನೆಸ್ ದಾಖಲೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪಡೆದು ದಾಖಲೆ

ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಸಂತಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಇಸ್ಕಾನ್ ವೈಕುಂಠ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ 'ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಜೀವ ಉಳಿಸಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ನಿರ್ಮಿಸಿತು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ, ರೋಗಾಣುಗಳು ಕೈಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಹರಡಬಹುದು, ಹೀಗೆ ರೋಗ ಹರಡದಂತೆ ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕೈಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಬಿಜೆಎಸ್ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಜೆ.ಬಿ ಸಮೂಹ ಶಿಕ್ಷಣಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ.ಪ್ರಕಾಶನಾಥ ಮಹಾಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾತನಾಡಿ, ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೈ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡೋಣ ಇತರರಿಗೂ ಕೈ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸೋಣ ಎಂದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ಲೋಗಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕ್ಲಸ್ಟರ್

ಸಿಬಿಬಿ ಬಿಜು ನಾಯರ್ ಮಾತನಾಡಿ, ಇದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಮಹತ್ವದ ಅಭಿಯಾನ ಎಂದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಐ.ಹೆಚ್.ಹೆಚ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕೇರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಅನುರಾಗ್ ಯಾದವ್, ಸಿಇಒ ಡಾ.ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್ ನಾಯರ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಗವರ್ನರ್ ರೋಟರಿಯನ್ ಉದಯಕುಮಾರ್ ಭಾಸ್ಕರ್, ಬಿಜೆಎಸ್ ಗ್ಲೋಗಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸಿಬಿಬಿ ಬಿಜು ನಾಯರ್, ಜಿಲ್ಲಾ 3191 ಅಶ್ವಿನಿ ಕುಮಾರ್, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸಮೀರ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಬಾಪ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಸಕೀನಾ ಬೇಕರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಶಾಲೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಿನ್ನೆಸ್ ದಾಖಲೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಎಂಆರ್ ಬರೆ!

ತಪ್ಪು ಸರಿಪಡಿಸಲು ₹2,000 ದಂಡ ಶುಲ್ಕ | ಬೆಂವಿವಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ರೋಶ

■ ಎನ್.ಎಲ್. ಶಿವಮೊದು ಬೆಂಗಳೂರು

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಕ್ರಮ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ನಿಮಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ. ಜುಲೈ ಪದವಿ 6ನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಫಲಿತಾಂಶ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಕೊಂಡದ ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿದೆ.

ವಿವಿ ವ್ಯಾಕ್ರಿಯ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಡೆಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಒಎಂಆರ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು 2 ಸಾವಿರ ರೂ. ದಂಡ ಪಾವತಿಸಬೇಕಿದೆ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವ ಶುಲ್ಕಕ್ಕಿಂತ ಇದೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು, ಪಾವತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ಈ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಒಎಂಆರ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆದ ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಷ, ವಿಭಾಗ, ಸೆಮಿಸ್ಟರ್, ವಿಷಯ, ವಿಷಯ ಕೋಡ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಸಂಖ್ಯೆ 6 ಬಾಕ್ ಗಳಷ್ಟೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರ ಎರಡನ್ನೂ ಬರೆಯಬೇಕಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದಿದರೆ ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಫಲಿತಾಂಶ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟವಾಗದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಕಾಲೇಜು ವತಿಯಿಂದ ವಿವಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಎನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿದೆ. 2 ಸಾವಿರ ರೂ. ದಂಡ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಿ ರಜೀದಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ನಂತರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ತಿಂಗಳು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾಸ್‌ಔಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಫಲಿತಾಂಶ ವಿಳಂಬವಾಗಲಿದೆ. ಪ್ಲೇನ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕ ರೋಷರು ವಿವಿ ನಿಮಯಗಳಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

27 ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ನೋಟಿಸ್

ಕಾಲೇಜುಗಳು ಆಗಸ್ಟ್/ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ -2023ರಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಇಪಿ 2ನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಎ' ಫಾರ್ಮ್ ಮತ್ತು ಇನ್ಸಿಡಿಲೇಟರ್ ಡೈರಿಯೊಂದಿಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಒಎಂಆರ್ ನಲ್ಲಿ ಸದ್ದಕ್ಕೇ ಕೋಡ್ ಶೇಡ್ ಮಾಡದಿರುವುದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ತರಗತಿ ಸಂವೀಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಕನ್ಸೋಡಿಯಸ್ ಅಪರನ್ನು ಛೇಡಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನನುಕೂಲವಾದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರರು ಎಂದು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿ 27 ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ನೋಟಿಸ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ನಿಯಮ ಇಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ?
ವಿಷಯ ಕೋಡ್ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಕುಂಬುವ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿವಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 200ರಿಂದ 300 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂ. ಪಾವತಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನುಮಾನ ಬಂದಿರುವ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ.
| ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕುಲಸಚಿವ

Class act: Make govt schools great again

State's ambitious plan to revitalise government education by introducing 2,000 Karnataka Public Schools

| Sridhar Vivan
sridhar.vivan
@timesgroup.com

TWEETS @sridharvMirror

Government schools are witnessing a steady decline in admissions, and the state government now plans to introduce more Karnataka Public Schools (KPS) to enhance their appeal to students. Madhu Bangarappa, the Minister of Primary and Secondary Education, said that more schemes are being implemented to attract more students to government schools, thus the plan to introduce 2,000 Karnataka Public Schools in the next two years, aiming to bolster better enrolment rates.

An official explained, "As part of the Karnataka Government's ambitious plan, a total of 176 Karnataka Public Schools were opened in the state by 2018-19. The primary objective is to enhance the quality of government schools, ensuring that at least 75 per cent of students achieve 75 per cent of learning competencies, with the remaining students achieving a minimum of 50 per cent of learning competencies. Additionally, the plan aims to establish a reliable system to evaluate children's learning abilities. The Karnataka Public Schools are designed to serve as

model schools, equipped with best-in-class facilities, incorporating primary, secondary, and pre-university institutions with administrative, educational, and functional combinations."

In Karnataka, there are presently 47,449 government schools hosting 42,66,645 students and employing 1,73,647 teachers. As of the academic year 2023-24, the count of students attending private schools has increased to 46,43,225, compared to 45,13,902 in the previous academic year.

Despite these efforts, government schools are rapidly closing, with 567 schools shutting down in the state due to poor enrolment. In 2022-23, there were 48,066 government schools in Karnataka, which decreased to 47,499 in 2023-24. Officials state that schools with lower enrolment have been attached to nearby schools, indicating technical closure, and students have been directed to report to the nearby schools. Over the past few years, the student strength in government schools has been diminishing. Statistics reveal that there are 3,700 schools in Karnataka with student strength of less than ten, and 6,500 schools have just a single teacher.

When contacted, BB Cauvery, Commissioner for the School Education and Literacy Depart-

Government to introduce 2,000 Karnataka Public Schools to enhance quality of government schools

Many parents faced financial issues during Covid, and hence, they temporarily shifted their wards to government schools

— Ganesh Bhat, a school teacher

ment, acknowledged an increase in private schools and a growing inclination towards private school enrolment. Between 2020 and 2022, there was a temporary increase in government school enrolment during the COVID period as some parents shifted their wards to government schools

due to financial challenges. However, as the Covid waves subsided, enrolment shifted back to private schools. Ganesh Bhat, a school teacher, commented, "Many parents faced financial issues during Covid, and hence, they temporarily shifted their wards to government schools. However, with the economy back on track, parents are moving their wards back to private schools. This is one of the reasons for the increase in private school enrolment."

Looking at the statistics over the last five years, the total number of students in government schools has decreased by a significant 2.5 lakh.

Fully Editable Text

Free Fonts Used

HEALTH

ಅನಿಮಿಯಾ ತಡೆಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ

ರಕ್ತಹೀನತೆ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ | ತರಕಾರಿ, ಪೋಷಕಾಂಶ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ

• ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ, ಶಹಾಪುರ

ರಕ್ತಹೀನತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಿ ಸೂಕ್ತ ಔಷಧೋಪಚಾರದೊಂದಿಗೆ ತರಕಾರಿ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರಕ್ತಹೀನತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಾಳಜಿವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಾಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಡಾ.ರಮೇಶ ಗುತ್ತೇದಾರ ತಿಳಿಸಿದರು.

ನಗರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಸಹ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನಿಮಿಯಾ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಋತುಚಕ್ರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಅವರು, ವಾರಕೊಮ್ಮೆ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಸಿರು ತರಕಾರಿ ಪಲ್ಯ, ಕಾಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಋತುಮಾನದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು

ನಗರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಹಿಳಾ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅನಿಮಿಯಾ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು.

ಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಜತೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ ಶಂಕರರೆಡ್ಡಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು ಎಂದರು.

ಆರ್‌ಬಿಎಸ್‌ಕೆ, ವೈದ್ಯ ಡಾ.ಸುರೇಶ್‌ಗೌಡ, ಡಾ. ಫಿರೋಜ್, ಡಾ.ಸುಹಾಸಿನಿ, ಡಾ.ಶ್ರೀದೇವಿ, ತಾಲೂಕು ಹಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ನಿರೀಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಸಂಗಣ್ಣ ನುಚ್ಚಿನ್, ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಇಂದಿರಾ, ಬಸವರಾಜ ಅಂಗಡಿ, ಪ್ರಭಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಬಸವರಾಜ, ನೇತ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಹಸಿನಾ, ಔಷಧ ಅಧಿಕಾರಿ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಶರಣಬಸವ ಚುಂಗಿ ಇತರರಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸುರೇಶ್ ಅರುಣ ನಿರೂಪಿಸಿದರು.

ವಿಶ್ವಗುರು ಬಾಂಬುಜಡಬೇಕು-ಸಿಎಂ | ಅನಿಮಿಯ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಗುಜರಾತ್ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಕುಸಿತ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಸ್ವಪೋಷಿತ ವಿಶ್ವಗುರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮೋದಿ ಅವರು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ವಾಗ್ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಗರದ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನಿಮಿಯ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ಗುಜರಾತ್ ಮಾದರಿ ಎಂದು ಭಜನೆ ಮಾಡಿದವರು ಗುಜರಾತ್ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಾ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಏಕೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಲೇವಡಿ ಮಾಡಿದರು.

ಅನಿಮಿಯ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹೆಬ್ಬಾಳರ್ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಬೈರತಿ ಸುರೇಶ್, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಾರರಾದ ಪೊನ್ನಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಇತರರಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹಣ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧವಿದೆ ಎಂದರು. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹೆಬ್ಬಾಳರ್ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಬೈರತಿ ಸುರೇಶ್, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಾರರಾದ ಪೊನ್ನಣ್ಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಖಗ್ಗೆ ಅರಿವು

ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅನಿಮಿಯ ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ

ಇಲಾಖೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ರಕ್ತ ಹೀನತೆ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸಚಿವೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹೆಬ್ಬಾಳರ್ ಹೇಳಿದರು.

ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಬೇಕು.

ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್,
ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ

ಬಡತನ-ದಾರಿದ್ರ್ಯ-ಅನಕ್ಷರತೆ ಹೋಗದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ಪಿಡುಗುಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಸವಲತ್ತು ತಲುಪಿಸುವುದು

What is a "detox"? It's a process that involves using particular products, diets or other detoxification methods to try and rid the body of so-called "toxins".

Detoxes are prevalent on social media and spruiked by brands offering detox products, celebrities and influencers.

A documentary airing on Channel 10 this week – Todd Sampson's *Mirror Mirror: Are You Well?* – explores our fascination with detoxing, and the science (or lack thereof) behind it.

So if you're thinking of trying a detox, here's what you need to know.

Detoxing is not new

Detoxing has held an attraction since the time of Hippocrates, who believed four bodily fluids or "humours" – blood, phlegm, black bile and yellow bile – had to remain in balance to maintain good health. Being unwell meant the body's organs and fluids were somehow imbalanced and in need of correction.

Throughout the centuries these "imbalances" have been treated with everything from enemas and emetics to leech therapy and bloodletting. An enema sees a tube inserted into the anus to deliver medication or fluids to the rectum or colon. An emetic is a compound designed to make you vomit. Bloodletting involved using certain techniques – not for the faint of heart – to remove blood from a patient and supposedly cure disease.

Meanwhile, throughout history, the ritual of fasting as a display of self-discipline, purity and holiness was common, particularly among women.

What are the different types of detox?

Fast forward to today, and detoxes look a bit different. Detox products sold over the counter or online are typically teas or drinks to be consumed instead of food.

These approaches sometimes start with a fasting phase or use intermittent fasting throughout the program.

The "detox" tag is appearing on a growing range of teas, coffee, infused waters, drinks with added fruit, vegetables, herbal mixes, nutrients or added blends of "natural" ingredients. These products often claim to flush toxins from the body, or to boost immunity.

Global predictions indicate the detox drink market, estimated at more than US\$5 billion in 2022, will grow in value by another 50% before 2030.

A survey of detoxification therapies used by naturopaths in the United States reported that more than three-quarters recommended dietary measures, including "cleansing foods" (such

ALL YOU NEED TO KNOW ABOUT DETOX

Lowdown on process that tries to get rid of toxins from body

Detox tag is appearing on a growing range of teas, coffee, infused waters, drinks with added fruit, vegetables, herbal mixes, nutrients or added blends of natural ingredients

as beetroot), vitamin, mineral or antioxidant supplements, organic foods, elimination diets and probiotics.

While drinks and dietary measures represent typical approaches to a detox,

there are also some more unusual detox practices.

One-third of patients in that same US study had undergone colonic irrigation, which involves infusing fluids into the colon to remove digestive waste.

More than one-quarter had used homeopathic remedies or laxative herbs.

While we don't have equivalent

data for Australia, a survey of more than 2,000 Australian adults found 63% had either used or consulted someone about complementary therapies in the previous year. A portion of these were likely detox therapies.

Do detoxes work?

The short answer is no. A review published in 2022 found detox diets failed to identify plausible pathways by which toxins could be eliminated, or the specific toxins supposedly removed by a particular diet.

This review also pointed out that detoxes defy the general principles of human physiology, in that the liver and kidneys are quite efficient at removing toxins from our bodies.

A previous review from 2015 similarly found studies did not provide convincing evidence to support the use of detox diets.

Detox products don't have to prove they're effective to be on the market. In Australia, complementary medicines sold over the counter are regulated by the Therapeutic Goods Administration, with ingredients assessed for quality and safety, but not whether the products actually work.

You should check any product and marketing claims before purchasing to see what the manufacturers say. Big promises to be sceptical about include eliminating toxins, rapid weight loss, stronger willpower, improved self-esteem, an energy or immunity boost, feeling happier, inner peace, or better skin, hair and nails.

Potential dangers of detoxing

Consuming detox products in place of a regular diet leads to a very low total kilojoule intake, and therefore may lead to weight loss in the short term. But they're not a sustainable way to lose weight.

Detox diets that severely restrict kilojoules or food groups increase the risk of nutrient deficiencies. Adverse effects include fatigue, irritability and bad breath.

There's also a risk detox product ingredient labels might not be accurate, increasing the risk of side effects, potential overdoses or other adverse events. In Spain, a 50-year-old man died after an incorrect ingredient was added to a liver cleanse detox product he used, leading to manganese poisoning.

A 2018-19 audit of premises in New South Wales performing colonic irrigation found failures to meet infection control standards.

Some people should definitely not try detoxing. This includes people with chronic medical conditions, eating disorders, older adults, children and women who are pregnant or breastfeeding.

One positive aspect of detox programmes is that they may help raise awareness of your current food, alcohol or lifestyle habits that could be improved. Reflecting on these can potentially provide the motivation to try and eat more healthily.

(By Clare Collins, University of Newcastle, The Conversation)

‘ನಮ್ಮ ಮೆಡಿಕಲ್ಸ್’ಗೆ ಕೃಷ್ಣಬೈರೇಗೌಡ ಚಾಲನೆ

ಎಂಬಿಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ 4.6 ಕೋಟಿ ರು. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ

ಧಣಿಸಂದ್ರದ ನಾರಾಯಣಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ₹15 ಲಕ್ಷ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ನಮ್ಮ ಮೆಡಿಕಲ್ಸ್’ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವ ಕೃಷ್ಣಬೈರೇಗೌಡ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಗೊಳಿಸಿದರು.

ಬ್ಯಾಟರಾಯನಪುರ: ಕ್ಷೇತ್ರದ ಧಣಿಸಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂಬಿಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಧಿ(ಸಿಎಸ್‌ಆರ್) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ₹4.6 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ, ನಮ್ಮ ಮೆಡಿಕಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವ ಕೃಷ್ಣಬೈರೇಗೌಡ ಅವರು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಬೆಟ್ಟಹಲಸೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗಡೇನಹಳ್ಳಿ, ಬೆಟ್ಟಹಲಸೂರು ಮತ್ತು ತರಹುಣಸೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ₹45 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ನಾರಾಯಣಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ₹15 ಲಕ್ಷ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮೆಡಿಕಲ್ಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ₹4.6 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸೋಮವಾರ

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳ ವಿತರಣೆ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಜನರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳ ವಿತರಣೆ, ಶೇ.25 ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ಸಿ-ಎಸ್ತಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನತೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾಪನ ಗಳು, 45 ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ವಾಟರ್‌ಫಿಲ್ಟರ್‌ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವೇಳೆ ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣಾ ಶಿಬಿರ, ನೇತ್ರ ತಪಾಸಣಾ ಶಿಬಿರ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಈ ವೇಳೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಚಿವರು, ನಗರೋತ್ಥಾನ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಧಣಿಸಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಿಂದ ₹12 ಕೋಟಿಗಳ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಧಕಗಳಿಗೇ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಮೆಡಿಕಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವ ನುರಿತ ವೈದ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಆರಂಭಿಸಿ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಬೆಟ್ಟಹಲಸೂರು ಗ್ರಾಪಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬಿ. ಎಂ.ನಾಗೇಶ್, ದಾನೇಗೌಡ, ಕೆ.ಅಶೋಕನ್, ಮಂಜುನಾಥ್ ಗೌಡ, ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ, ಗ್ರಾಪಂ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಿ.ಆರ್. ಪ್ರವೀಣ್, ಟಿ.ಎಸ್.ನವೀನ್, ಸುಮಿತ್ರಾ, ರಾಜಣ್ಣ, ಟಿ.ಪಿ.ಮುನೇಗೌಡ, ಅಮರ್, ಮೋಹನ್, ಬಾಲರಾಜ್, ಟಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀರಾಮ್, ತಿರುಮಳಪ್ಪ, ಮಂಜುನಾಥ್ ಇದ್ದರು.

VIPARITA NAMASKAR PADMASANA FINGERTIPS DOWN

(REVERSE PRAYER LOTUS POSE FINGERTIPS DOWN)

This is an advanced shoulder, arm and chest stretch that is a variation of mountain pose. It is also called penguin pose, westward prayer pose or inverted prayer pose. As one has to join their hands behind the back, this asana is termed reverse prayer the lotus pose.

STEPS

- Sit with legs stretched out in front with the spine erect.
- Bend the right knee, place it on the left thigh. Ensure the sole of the feet point upward and the heel is close to the abdomen.
- Repeat this step with the other leg. Both legs are crossed and feet placed on opposite thighs.
- Ensure you are in Padmasana (Lotus Pose), keep your head straight and spine erect.
- Bend your knees, bring the palms together into a prayer position in front of your chest.
- Bring your arms behind your back and then join your palms with your finger pointing downwards. (Don't excessively push the chest and ribs)
- Close your eyes and focus the mind on the word 'Om'.
- Hold this position for about 25 to 35 seconds and continue inhaling and exhaling.
- Gently bring your hands in front of you and put them on the knees.
- Rest and repeat the process around 3 to 5 times.
- Return to Padmasana.
- You can perform this pose in a standing position also.

BENEFITS

- Open up your chest and maintains your energy levels and metabolism.
- Aids people diagnosed with Carpal Tunnel Syndrome (CTS).
- Improves the lung function.
- Aids in alleviating stress.
- Improves flexibility in the shoulders, arms, chest and back
- Aids in relieving shoulder and neck pain.
- Relaxes the shoulder blades and loosens tight muscles of the shoulder.
- Helps in relaxing your mind, body, and soul.
- Increases the flexibility of forearms and wrists.

LIMITATIONS

People with elbow injured or weak ankles or knees, sciatica or severe back pain should avoid this.

People with low blood pressure or those who suffer from insomnia or headaches should avoid prolonged practise.

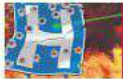

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

Legality, morality and Israel's assault on Gaza
GIDEON RACHMAN, PAGE 23

Governing Britain when 'there is no money'
BIG READ, PAGE 21

Staff revolt at OpenAI piles pressure on board over move to oust Altman

◆ Tech pioneer hired by Microsoft ◆ 500 employees threaten to follow ◆ Workers demand board quits

MADHUMITA MURCIA — MUMBAI
GEORGE HAMMOND — SAN FRANCISCO

A staff revolt at OpenAI has put pressure on directors at the world's leading artificial intelligence company to bring back ousted chief executive Sam Altman after a botched boardroom coup.

A letter to the board signed by more than 500 of OpenAI's 770 employees yesterday said the directors had "undermined our mission and company" by the way they fired Altman and his co-founder Greg Brockman on Friday.

After abortive talks to reinstate Altman on Sunday, in which he demanded the board resign as a price for his return, Microsoft announced that it had hired the 38-year-old entrepreneur and Brockman to head a new AI unit.

The hundreds of OpenAI staff who signed the letter said they had been offered positions in the new unit at Microsoft, the software giant that is also the biggest investor in OpenAI. They added they would "take this step immediately, unless all current board members resign, and the board appoints two new lead independent directors".

The counter-coup has secured the support of one of the four board members. Ilya Sutskever, OpenAI's chief scientist, signed the letter from staff after first taking to social media to apologise for his role in firing Altman.

"I deeply regret my participation in the board's actions," he wrote on X. "I love everything we've built together and I will do everything I can to reunite the company."

The other directors are Adam D'Angelo, chief executive of Quora; technology entrepreneur Tasha McCauley; and Helen Toner from the Center for Security and Emerging Technology.

Some of OpenAI's most prominent investors were hoping Altman would return. OpenAI's board had made a "grave miscalculation," said investor Vinod Khosla yesterday, while Thrive Capital founder Josh Kushner said: "Every problem has a solution."

OpenAI's release of its ChatGPT chatbot a year ago triggered an AI boom that has drawn billions of dollars in investment and spawned dozens of start-ups.

Lex.

Page 24

ChatGPT uses so-called generative AI to respond to text, speech or image prompts — a technological leap regarded by many as the most significant since the smartphone.

The exact reason for Altman's ousting remains unclear. OpenAI's board said he had not been "consistently candid".

In tech founder mythology, rejection is a crucial stage of the hero's journey, followed by triumphant return. Sam Altman almost completed this arc in one weekend

According to people familiar with the matter, it stemmed from concerns about his commitment to OpenAI's mission of ensuring safe and beneficial AI.

A person with direct knowledge of the board's decision said it had become "impossible to oversee" the co-founder.

"There was no one big moment," the person added. "The board reached the point where they couldn't believe what Sam told them."

After talks with Altman broke down on Sunday, the OpenAI board appointed Emmett Shear, co-founder of video-streaming service Twitch, as interim chief executive. Shear, who has publicly called for a slower rollout of AI, tried to quell reports that a dispute over safety

was part of the argument. "The board did not remove Sam over any specific disagreement on safety," he wrote on X. "I'm not crazy enough to take this job without board support for commercialising our awesome models."

Satya Nadella, Microsoft's chief executive, said he was looking forward to "getting to know Emmett Shear and OpenAI's new leadership team and working with them".

Microsoft has committed more than \$10bn to OpenAI and has embedded OpenAI's tools into its software. Its shares rose 2 per cent yesterday, reversing losses on Friday as Altman was fired. **Tech sector stunned** page 11
FT View page 22

Sam Altman, left, was hired by Microsoft's Satya Nadella to head a new AI unit — **FT View** page 22

Briefing

► **Arab leaders take case for Gaza ceasefire to China**
Arab and Muslim leaders have stepped up pressure on Israel for a ceasefire in its war on Hamas, arriving in Beijing as the IDF advanced through the south and east of Gaza City. — **REPORTS**, PAGE 6; **GIDEON RACHMAN**, PAGE 23

► **Sunak pledges to cut tax**
The prime minister has promised to start cutting tax "sustainably", as he laid the ground for the Autumn Statement tomorrow and set battle lines for the next election. — **PAGE 2**; **BIG READ**, **PAGE 21**

► **Covid 'confused' Johnson**
The pandemic public inquiry has heard that former premier Boris Johnson was "bamboozled" and "confused" by the scientific modelling and data presented to him during the crisis. — **PAGE 2**

► **Markets cheer Milei win**
Investors have backed the victory of radical libertarian Javier Milei in Argentina's presidential election, despite fears over huge economic challenges. — **PAGE 4**; **MICHAEL STOTT**, **PAGE 23**; **LEX**, **PAGE 24**

► **Ashted profit warning**
The equipment rental company has warned that annual profits will fall short of forecasts, as fewer US natural disasters and the Hollywood writers' strike hit demand for its services. — **PAGE 12**

► **X chief resists calls to quit**
Linda Yaccarino has pushed back against pressure from advertisers to step down, as big brands pause spending on the platform over concerns about owner Elon Musk and antisemitic content. — **PAGE 9**

► **US affirms Kyiv backing**
American defence secretary Lloyd Austin has told Volodymyr Zelenskyy of Washington's "steadfast support", as Kyiv looks ahead to a winter campaign against Russian forces. — **PAGE 4**

► **Plastic pollution talks fall**
Oil-producing states have stalled efforts to draft the first binding global deal on cutting plastic pollution, which was aimed at mirroring the 2015 Paris climate deal. — **PAGE 4**; **ADAIR TURNER**, **PAGE 23**

Zucker's RedBird offers debt for equity deal to end Barclay reign at Telegraph

ಓಪನ್ ಎಐ ಸಿಇಒ ಆಗಿ ಆಲ್ಮನ್ ವಾಪಸ್!

ಟ
 ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (ಎ.ಐ.) ಕಂಪನಿ ಓಪನ್ ಎಐನಲ್ಲಿ
 ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾಟಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ
 ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದ ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್ಮನ್‌ರನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು.
 ಇದೀಗ ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಸಿಇಒ ಸತ್ಯ ನಾದೆಲ್ಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಿಇಒ (ಮುಖ್ಯ
 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ) ಆಗಿ ಆಲ್ಮನ್ ಕಂಪನಿಗೆ
 ಮರಳಿದ್ದಾರೆ! ಮುಂದಿನ ಐದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು
 ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

**ಕಂಪನಿಯಿಂದ
 ತೆಗೆದು
 ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ
 ಕೆಲವೇ
 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ
 ವಾಪಸ್**

ಇದರ ಜತೆಗೆ ಓಪನ್ ಎಐಗೆ ಹೊಸ ಆಡಳಿತ
 ಮಂಡಳಿಯನ್ನೂ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಎಂಬ
 ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಜಿ ಸಹ ಸಿಇಒ ಬ್ರೆಟ್
 ಟೇಲರ್ ಅದರ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಆಲ್
 ಮನ್ ಅವರನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ
 ವಹಿಸಿದ ಆಡಮ್ ಡಿ ಆಂಗ್ಲೋ, ಅಮೆರಿಕದ ಹಣಕಾಸು
 ಖಾತೆ ಮಾಜಿ ಸಚಿವ ಲಾರಿ ಸಮನ್ಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವರು
 ಇರಲಿದ್ದಾರೆ.

ಆಲ್ಮನ್ ಹೇಳಿದ್ದೇನು?: ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಂತರ
 ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್ಮನ್ ಟ್ವಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು 'ನಾನು ಓಪನ್
 ಎಐ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು

ದಿನಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಾಲಿ ತಂಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ
 ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗೋಣ' ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
 ಇದರ ಜತೆಗೆ ಗ್ರೆಗ್ ಬ್ರೋಕ್‌ಮನ್ ಅವರು ಕೂಡ ಕಂಪನಿಗೆ ಮರಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ
 ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಸೆಲ್ಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 'ನಾವು
 ಮತ್ತೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ' ಎಂದು ಟ್ವಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ

ಹಿಂದೆ ಆಗಿದ್ದೇನು?: ನ.19ರಂದು ನಡೆದಿದ್ದ ನಾಟಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ
 ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗ್ರೆಗ್ ಬ್ರೋಕ್‌ಮನ್ ಅವರನ್ನು ವಜಾ
 ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಓಪನ್ ಎಐನ 750ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಮಂದಿ ಹುದ್ದೆಗೆ
 ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡುವ ಬೆದರಿಕೆ ಒಡ್ಡಿದ್ದರು. ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಸಿಇಒ ಸತ್ಯ ನಾದೆಲ್ಲ
 ಸೇರಿದಂತೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾತುಕತೆಯ ಬಳಿಕ ವಿವಾದ ಸುಖಾಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುವತ್ತ
 ಸಾಗಿದೆ. ಓಪನ್ ಎಐನಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಕೂಡ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿತ್ತು.
 ಹೀಗಾಗಿ, ನಾದೆಲ್ಲ ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್ಮನ್‌ರನ್ನು ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
 ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಮಂಗಳವಾರ ನಡೆದಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ
 ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್‌ನ ಹೊಸ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಸಂಶೋಧನಾ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್
 ಮನ್‌ರನ್ನೇ ಸಿಇಒ ಆಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾದೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು.

ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಗತಿಕ ಸಮರ ಅಗತ್ಯ: ಮೋದಿ ಕರೆ

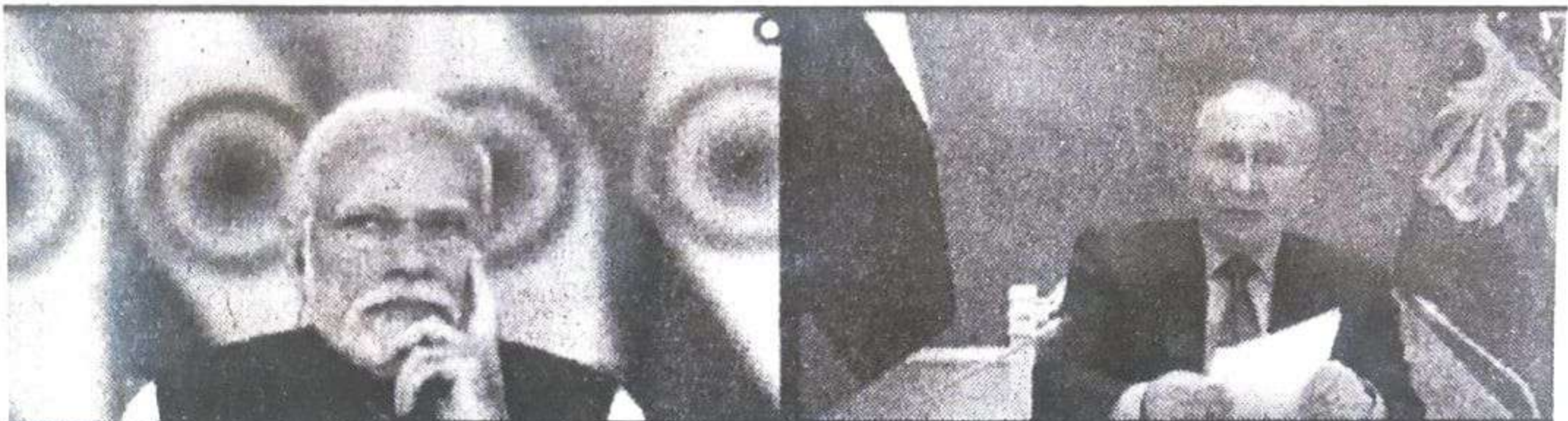
ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ದುರ್ಬಳಕೆಗೆ ತಡೆ ಹಾಕೋಣ: ಜಿ20 ವರ್ಚುವಲ್ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಮನವಿ

ನವದೆಹಲಿ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿಡಿಯೋಗಳು ಹಾಗೂ ಫೋಟೋಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ, 'ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿರುದ್ಧ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಮರ ಸಾರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ದುರ್ಬಳಕೆಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇರಬೇಕು' ಎಂದು ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿ20 ವರ್ಚುವಲ್ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಸಂಜೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, 'ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅದರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಜತೆಗೆ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಲಾಭ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಋಣಾತ್ಮಕ ಬಳಕೆಯೇ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಅವರು, 'ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ (ಎಐ) ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಗತ್ತು ಚಿಂತಿತವಾಗಿದೆ. ಎಐಗಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ನಾವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಗಳು ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ' ಎಂದರು. ಕೊನೆಗೆ ಜಿ20 ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ದೇಶ ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ಗೆ ಶುಭ ಕೋರಿದರು.

'ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್' ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ

ಜಿ20 ವರ್ಚುವಲ್ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಹಾಗೂ ರಷ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವ್ಲಾದಿಮಿರ್ ಪುಟಿನ್

ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಯುದ್ಧ ವ್ಯಾಪಿಸಬಾರದು: ಮೋದಿ

ನವದೆಹಲಿ: 'ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ರೂಪ ಪಡೆಯದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ವಿವಾದ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿ20 ವರ್ಚುವಲ್ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಅವರು, 'ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಅಭದ್ರತೆಯ ಆತಂಕ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಪರಸ್ಪರ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಯಾರಿಗೂ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೋದಿ, ಅದು ಎಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ನಾಗರಿಕರ ಸಾವು ಖಂಡನೀಯ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಉಕ್ರೇನ್ ಯುದ್ಧ ದುರಂತ- ಪುಟಿನ್: ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದ ರಷ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪುಟಿನ್, ಉಕ್ರೇನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ದುರಂತ. ಹಾಗೇ ಗಾಜಾದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ದುರಂತ. ಇಂಥ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಜಿ20 ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದರು.

ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೂಡ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಟಿ ರಶ್ಮಿಕಾ ಮಂದಣ್ಣ, ಕತ್ರೀನಾ ಕೈಫ್, ಸಾರಾ ತಂಡೂಲ್ಕರ್, ಕಾಜೋಲ್ ಸೇರಿ ಅನೇಕರ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಫೋಟೋ/ವಿಡಿಯೋ

ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆಯವರ ದೇಹಕ್ಕೆ ಈ ಗಣ್ಯರ ಮುಖ ಅಂಟಿಸಿ ಸಂದೇಹ ಬಾರದಂತೆ ನಕಲಿ ವಿಡಿಯೋ /ಫೋಟೋ ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಲಾಗುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

Sam Altman returns as OpenAI CEO in chaotic win for Microsoft

BLOOMBERG: Sam Altman will return to lead OpenAI less than five days after he was pushed out of one of the world's most valuable startups, setting off a shock back-and-forth drama that transfixed Silicon Valley and the global AI industry.

Altman is returning as chief executive officer and the initial board will be led by Bret Taylor, a former co-CEO of Salesforce Inc. The other directors are Larry Summers, the former US Treasury Secretary, and existing member Adam D'Angelo, the co-founder and CEO of Quora Inc. OpenAI is now working "to

Sam Altman

figure out the details," the company said in a post on X, formerly Twitter.

The decision to restore him to the world's best-known AI startup marks a significant victory for Microsoft Corp, which worked with fellow investors to reverse Altman's firing. CEO Satya Nadella publicly supported Altman throughout the turmoil and briefly agreed to hire him at Microsoft to start a new in-house research group.

ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಗತಿಕ ಸಮರ ಅಗತ್ಯ: ಮೋದಿ ಕರೆ

ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ದುರ್ಬಳಕೆಗೆ ತಡೆ ಹಾಕೋಣ: ಜಿ20 ವರ್ಚುವಲ್ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಮನವಿ

ನವದೆಹಲಿ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿಡಿಯೋಗಳು ಹಾಗೂ ಫೋಟೋಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ, 'ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿರುದ್ಧ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಮರ ಸಾರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ದುರ್ಬಳಕೆಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇರಬೇಕು' ಎಂದು ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿ20 ವರ್ಚುವಲ್ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಸಂಜೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, 'ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅದರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಜತೆಗೆ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಲಾಭ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಋಣಾತ್ಮಕ ಬಳಕೆಯೇ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಅವರು, 'ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ (ಎಐ) ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಗತ್ತು ಚಿಂತಿತವಾಗಿದೆ. ಎಐಗಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ನಾವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಗಳು ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ' ಎಂದರು. ಕೊನೆಗೆ ಜಿ20 ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ದೇಶ ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ಗೆ ಶುಭ ಕೋರಿದರು.

'ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್' ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ

ಜಿ20 ವರ್ಚುವಲ್ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಹಾಗೂ ರಷ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವ್ಲಾಡಿಮಿರ್ ಪುಟಿನ್

ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಯುದ್ಧ ವ್ಯಾಪಿಸಬಾರದು: ಮೋದಿ

ನವದೆಹಲಿ: 'ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ರೂಪ ಪಡೆಯದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ವಿವಾದ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿ20 ವರ್ಚುವಲ್ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಅವರು, 'ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಅಭದ್ರತೆಯ ಆತಂಕ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಪರಸ್ಪರ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಯಾರಿಗೂ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೋದಿ, ಅದು ಎಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ನಾಗರಿಕರ ಸಾವು ಖಂಡನೀಯ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಉಕ್ರೇನ್ ಯುದ್ಧ ದುರಂತ- ಪುಟಿನ್: ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದ ರಷ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪುಟಿನ್, ಉಕ್ರೇನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ದುರಂತ. ಹಾಗೇ ಗಾಜಾದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ದುರಂತ. ಇಂಥ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಜಿ20 ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದರು.

ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೂಡ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಟಿ ರಶ್ಮಿಕಾ ಮಂದಣ್ಣ, ಕತ್ರೀನಾ ಕೈಫ್, ಸಾರಾ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್, ಕಾಜೋಲ್ ಸೇರಿ ಅನೇಕರ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಫೋಟೋ/ವಿಡಿಯೋ

ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆಯವರ ದೇಹಕ್ಕೆ ಈ ಗಣ್ಯರ ಮುಖ ಅಂಟಿಸಿ ಸಂದೇಹ ಬಾರದಂತೆ ನಕಲಿ ವಿಡಿಯೋ /ಫೋಟೋ ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಲಾಗುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

Business Finance

... Cash flow ...
... Profit and Loss ...
... Balance Sheet ...
... with regard for ...
... financial statements ...
... and ...
... on the ...

'LIC aims to surpass last year's equity market profit'

PHOTO: KAMLESH PEDNEKAR

“THE INTEREST MOVEMENT WILL NOT AFFECT LIC'S NON-PAR PRODUCTS OR LIC'S COMMITMENT TO GIVE GUARANTEED RETURNS TO ITS CUSTOMERS”

SIDDHARTHA MOHANTY, chairman, LIC, discusses a range of issues from increase in reliance on non-par products to the impact of taxation on life insurance products, in an interview with Manojit Saha and Aathira Varier in Mumbai. Edited excerpts:

Is there any new product that you are planning to launch in the coming days?

We are going to introduce new products. Very soon we will be launching a regular premium, non-participatory (non-par) policy which will be very attractive as it has been designed in line with the needs of the market. It will be launched within the first week of December. This will have lifelong attractive guaranteed returns.

Suppose you pay the premium for five years, and the policy matures after 10 years — after that every year the customer will get 10 per cent of the total sum assured, for life. The minimum sum assured for this product will be ₹5 lakh. Higher-age customers, say up to 60-65 years, can also take the policy.

The increase in reliance on non-par products can hurt when the interest cycle turns as yields soften. How will you guard against such times?

When we design our non-par products, which give guaranteed returns, we consider all relevant factors while deciding the premium, like the interest rate scenario, expenses, inflation, mortality, etc.

We also have our derivatives policy to hedge against interest fluctuations. Soon, our derivatives policy will be there. If there is a catastrophic change or certain things are beyond control — force majeure-type — we also have the option to give notice that after a certain date, the product will be withdrawn from the market.

The interest movement will not

affect Life Insurance Corporation (LIC) of India's non-par products or LIC's commitment to give guaranteed returns to its customers.

LIC's ticket size of policies increased in the first half (H1) of 2023-24 (FY24). What was the main driver for such an increase?

Gone are the days when people were taking ₹50,000, ₹1 lakh insurance for which the premium was ₹4,000, ₹5,000. Now people pay an annual premium of ₹25,000, ₹50,000 per policy. Awareness and economic development of individuals are the main reasons that they are going for a higher-sized policy.

The value of the new business margin of the company was flat year-on-year (Y-o-Y) in H1FY24. What is your expectation for the margin in the second half of FY24?

Group business not only gives us volume but also good margin and the

drop in group business affected the margin due to which it was flat Y-o-Y. Last year, the margin was 16.2 per cent. This year we are looking to improve from last year from the sale of all these products.

The investment income of the life insurer was healthy in H1FY24? How do you see it for the remaining year?

In the current financial year, we will surpass whatever profit we booked from the equity market last year. Investment income from the debt section is also rising. LIC constitutes 4 per cent of the entire market capitalisation in equities.

The regulator is pushing insurance and has given growth targets for insurance companies. How is LIC faring in those targets?

LIC will play a significant role in our objective to fulfil insurance by 2047. It is taking a lot of initiative. The regulator is coming up with a

composite product in Bima Vistaar, Bima Vahak — a women-centric distribution framework.

LIC has been entrusted with Assam, Andaman & Nicobar, and Lakshadweep, as the lead insurer. We are working with the government and discussing this. We are also expanding our footprint in the rural markets.

Will you be open to offering indemnity products once a composite licence is allowed?

Once it comes, we will take a call. We are in the life insurance space, although we have some health insurance experience. It is a fixed benefit product, not indemnified like Medclaim. When it comes, we will examine and take a call. It is a welcome move, and it will be a good move from a consumer perspective too. There is also a certain link between life and health, but that market also needs development. But, it will be a good initiative.

What has been the impact of taxation imposed on life insurance policies with above ₹5 lakh premium?

There is an impact of taxation imposed on policies with premiums above ₹5 lakh, but it is more or less very minimal. We cater to other segments, so the impact is very minimal.

What has been the impact of employee cost and how has it affected profitability?

Employee cost is 5-6 per cent, and that has continued. The impact that was seen due to pension benefits in the second quarter of FY24 is due to the revision in pension benefits by the government. Earlier, the family pension was 15 per cent, which was increased to 30 per cent. We have to account for it. We have amortised, and it will not have an impact on our balance sheet or profitability. Over time, we will absorb it.

SIDDHARTHA MOHANTY
Chairman, LIC

'Will continue to build new engines of growth in terms of innovations'

Following its public listing earlier this month, Honasa Consumer – the parent company of the direct-to-consumer brand Mamaearth – posted its first-ever quarterly result, with a 94 per cent increase in profits for the quarter ended September 30. **VARUN ALAGH**, chairman and chief executive officer of Honasa Consumer, is confident in delivering market-beating growth while improving profitability. In a telephonic interview with **Aryaman Gupta**, he speaks about the company's initial public offering (IPO) performance, profitability, challenges, and plans. Edited excerpts:

What is your take on how the IPO has performed?

The IPO has performed well. Ultimately, it is about the milestone of taking the company public. We did receive very healthy subscriptions. All our buckets, from institutional investors to high networth individuals, retail to employees, were fully subscribed. All of these put together tell us that the IPO was a good outcome. Now, the more important thing is to continue to run the business most sustainably and keep meeting the kind of expectations that we have set for the market in terms of our delivery over many quarters to come for many years. Our reputation will be built far more by what we do in the future rather than due to the IPO event.

Honasa's second-quarter (Q2) profit after tax has increased 94 per cent year-on-year to ₹29 crore. What is driving margin improvement?

The no. 1 driver is, as our brands are scaling, we are seeing strong efficiency and leverage in our advertising and promotion (A&P) spends. While we continue to invest in our brand building to grow, that percentage continues to go down. That is the largest area where we are seeing our bottom line strengthening.

We are also seeing efficiency in our operating expenses and other expenses, which are our salaries and other corporate expenses. We have also seen a bit of leverage in our procurement efficiency. These three areas have been the largest drivers of profitability improvement.

Which of your brands and products have been the highest revenue drivers this quarter?

From a delta perspective, Mamaearth continues to be our largest brand as well as the largest driver of

profits. It continues to get better and is far ahead of other brands in terms of profitability. But our young brands also continue to grow very strongly.

The Derma Co is already at a ₹380 crore level (annual recurring revenue) since last quarter. Both Aqualogica and Dr Sheth's have entered the ₹150 crore club. All of these brands are less than three years old. So, it's very heartening to see the love that we have seen for our propositions, as well as our marketing and distribution playbooks working well for these brands.

Are rising expenses a concern for you? What is the biggest cost driver for the business in Q2?

Not really. We are choosing to invest in brand building. We are choosing to invest in growth because of the kind of opportunity we see in beauty and personal care.

If you look at the first half (H1) of 2023-24, the gap between revenue and expense growth is wider.

That is giving us confidence that, as the business is growing, it is becoming more

efficient. As long as that continues, we would like to invest in growth.

Brand building driven through A&P continues to be the largest area for expenses for us. For us, it is an investment in building the brand for the long term. This is also resulting in much stronger growth compared to fast-moving consumer goods peers.

After the IPO, given the positive quarterly results, is the business focused on profitability or growth?

It's not an 'or' question; it's an 'and' question. What we have demonstrated in H1 is that we can deliver market-beating growth while improving profitability. That is how we look at the future as well.

What are the company's plans for expansion?

Distribution expansion will continue to be a focus area, as well as gaining share in different categories. We have consistently gained a share in categories such as face wash, sunscreen, shampoo, etc, and we will continue to do so both in offline and online spaces. We have a lot of headway to increase our distribution, and we will continue to do that. We will continue to drive awareness through brand building. Our brands are still young and still have a long way to go in terms of driving awareness.

VARUN ALAGH
Chairman & CEO,
Honasa Consumer

Govt to Spell Out 'Risk-based' Plan for Social Media Age-gating

Age-verification possible via DigiLocker documents, digital token or at app store level: Official

Aashish.Aryan@timesgroup.com

New Delhi: The government will come out with a definitive "risk-based" framework with multiple options for social media and internet intermediaries to ensure age-gating and subsequent parental consent management, multiple people aware of the development told ET.

This framework will have to be adopted by social media companies such as Meta-owned Facebook and Instagram and Google's YouTube along with all edtech and health platforms among others, they said.

Age-verification of children – that is, users below the age of 18 – could be done through documents stored either in DigiLocker, an Aadhaar-based process, a digital token, or at the app store level, depending on the risk of a child's data being possibly misused and the likely harm, a gov-

ernment official said.

"There cannot be a one-size-fits-all approach here," the official said. "Social media companies will need to adhere to stricter age-gating as the possibility of a stranger getting in touch with children or vice-versa is much greater here, compared to say an education app or a website."

For example, educational, news, accessory and fashion apps and websites, which have users below the age of 18, could be asked to verify the age of their users and ensure appropriate parental consent through a more relaxed approach of cross-checking the age through documents stored in Digi Locker, another official said.

"Documents such as school leaving certificates, board exam mark sheets, birth certificates, and others can ensure that the very basic checks of whether a user is above 18 or not, and whether the parents' details mentioned are correct or

not. Some websites may require only these details to ensure verification without the need to store this data," the official said.

For social media intermediaries – where the risk of a child getting in touch with a stranger is much higher – the age verification is likely to be much stricter with a multiple-layer authentication process in place, one of the

officials said.

The framework will be a part of the executive rules of the Digital Personal Data Protection Act, which was passed into law in August.

In Focus

Framework will have to be adopted by the likes of social media giants such as Meta-owned Facebook and Instagram, Google's YouTube along with all edtech and health platforms among others

For social media intermediaries, where the risk of a child getting in touch with a stranger is much higher, the age verification is likely to be much stricter with a multiple-layer authentication process in place

says a govt official

IMAGING:
ANIMISHA

UltraTech is a capacity to over Motilal Oswal to grow 10% rise to ₹1,280 ₹10,100 for th

₹25K cr rush: Investors flock to market as five IPOs debut

Most listings see oversubscription on Day One

SUNDAR SETHURAMAN
Mumbai, 22 November

Investors are flocking to the five initial public offerings (IPOs) that have hit the market. Most share sales have already experienced more demand than shares on offer, with cumulative bids totalling almost ₹25,000 crore. The five maiden share sales together aim to mobilise ₹7,377 crore in what will be the busiest week for IPOs in calendar year 2023.

The strongest demand is observed for Tata Technologies' (Tata Tech's) ₹3,042 crore offering. The IPO, the first by a Tata Group firm in nearly two decades, was subscribed 6.55 times on Wednesday, the first day of the issue.

Gandhar Oil Refinery (India) and Flair Writing Industries, which also opened on Wednesday, were subscribed 5.5 times and 2.3 times, respectively.

Fedbank Financial Services (Fedfina) had a relatively slow start, garnering 40 per cent subscription. The IPO of state-owned Indian Renewable Energy Development Agency (Ireda), which opened a day earlier, was subscribed close to 5 times.

Usually, subscriptions take a hit when IPOs are bunched together. However, this week could be an exception, with industry players hoping that total bids for the five IPOs will exceed ₹2 trillion.

A combination of strong grey market premiums (GMP) and retail investor appetite is attributed to the reasons for this robust demand.

Some believe the secondary market performance could be subdued in the immediate term as the five IPOs are expected to block liquidity until mid-

ILLUSTRATION: BINAY SINHA

HOW THE IPOs FARED

Bets have already neared ₹25,000 crore

Active IPOs	Issue size (₹ cr)	Bids (₹ cr)	Subscription (x)
Tata Tech	3,042	14,746	6.55
Ireda*	2,150	6,871	4.56
FedBank Financial	1,092	301	0.39
Flair Writing	593	956	2.29
Gandhar Oil	500	1,987	5.54
Total	7,377	24,861	

*Day Two for Ireda; Source: NSE, BSE

next week.

The GMP of Tata Tech is 75 per cent, of Gandhar Oil is about 43 per cent, Ireda is 28 per cent, and Flair Writing is 23 per cent above their issue price. Fedfina's GMP is about 5 per cent.

"This is a sign of an active market, and there is powerful momentum there. We were expecting a bit of a slowdown, which does not seem to be happening. The quality of the companies is good. That is the driving factor, and the word in the market is that they are attractively priced. That would have given the confidence to the bankers to launch it at the same time," said Pranjal Srivastava, partner (investment bank-

ing), Centrum Capital.

Arun Kejriwal, founder of Kejriwal Research & Investment Services, said the issue sizes are not big when you look at the pent-up retail demand.

"Investors have made money in small and midcaps. We are seeing strong demand for small and medium-sized enterprise IPOs as well. There is money on the table," Kejriwal said.

Industry players said high net worth individuals are looking to place leveraged bets on issues such as Tata Tech and Gandhar Oil. Last year, the Reserve Bank of India imposed a ₹1 crore cap on IPO financing by non-banking financial companies. Industry players said inves-

Markets settle with modest gains

Equity benchmarks Sensex and Nifty eked out marginal gains to settle in the positive zone after a highly volatile trade on Wednesday, helped by buying in index majors Infosys, ITC and Reliance Industries.

However, foreign fund outflows from the equity market restricted the upmove in stocks, traders said. The 30-share BSE Sensex dimmed 92.47 points or 0.14 per cent to settle at 66,023.24. During the day, it fell to a low of 65,664.85 and touched a high of 66,063.43. The Nifty edged higher by 28.45 points or 0.14 per cent to 19,811.85. "Due to lack of fresh positive triggers, investors are trading cautiously and taking selective bets," Prashanth Tapse, Research Analyst, senior Vice-President, Research, Mehta Equities, said.

Among the Sensex firms, Infosys, NTPC, Power Grid, Titan, ITC, Tech Mahindra, and Hindustan Unilever were the biggest gainers. **PTI**

tors are eyeing workarounds, such as investing through multiple dematerialised accounts using family members and borrowing from brokers by pledging shares.

On a year-to-date basis, the National Stock Exchange Nifty Midcap gained 33.4 per cent, and the Nifty Smallcap gained 40.7 per cent.

"As long as issuers are reasonable in terms of pricing, the IPO momentum will continue. Most newly listed companies have also given decent returns," said Srivastava.

The S&P BSE IPO Index, a gauge that tracks newly listed companies, has gained 35.1 per cent.

At virtual G20 summit, Modi calls for global regulation of AI

NEW DELHI, PTI

Primе Minister Narendra Modi on Wednesday called for global regulation of artificial intelligence (AI) saying there were growing concerns about the negative use of the emerging technology.

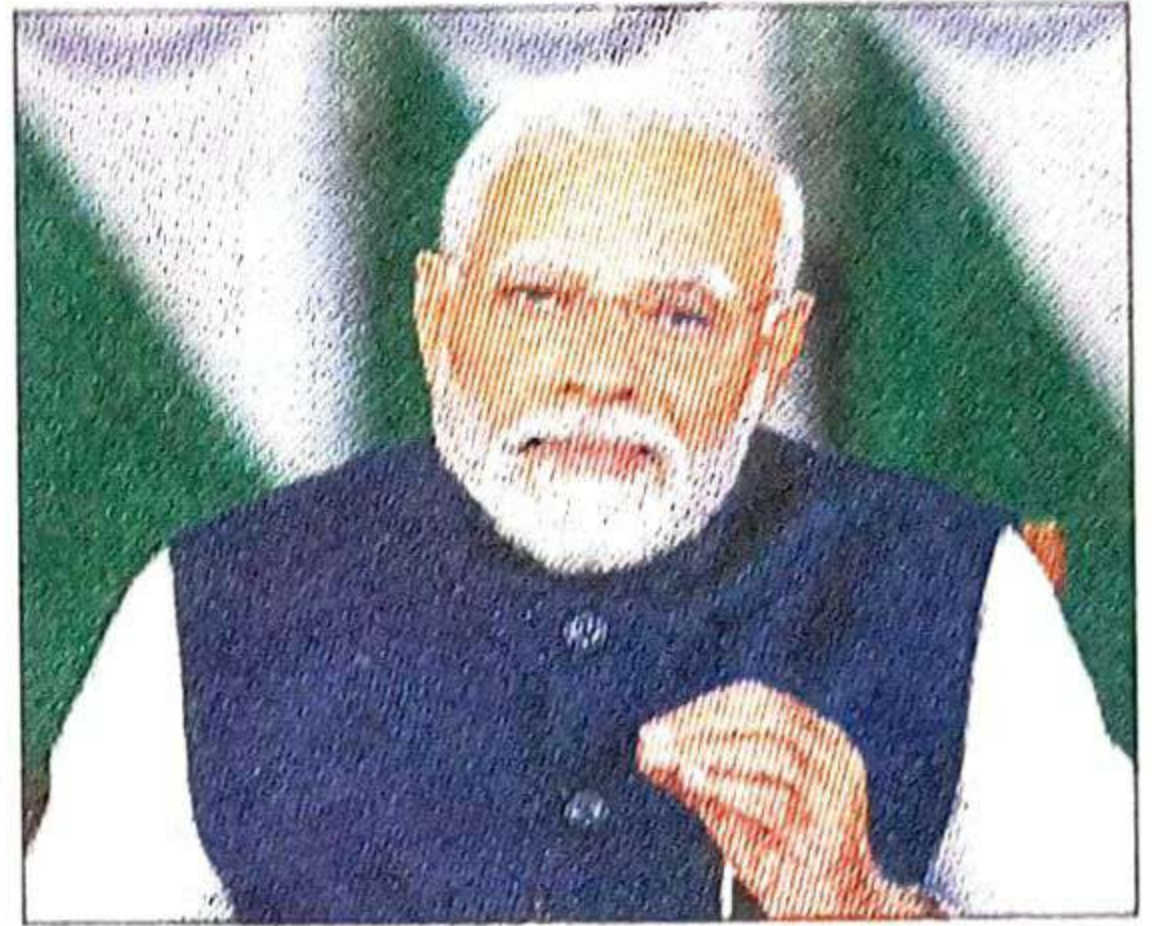
“India’s thinking is clear, we have to work together on global regulation of AI,” Modi said addressing the virtual summit of Leaders of G20 countries.

“We must understand the dangers posed by deepfakes to society and individuals and move forward,” Modi said.

Earlier this month, Modi had voiced concern over deepfakes. “I watched my deepfake video in which I’m doing garba. But the reality is that I have not done garba after my school life. Someone made my deepfake,” he said.

On terrorism

Modi also asserted that there is zero tolerance for terrorism

PM Narendra Modi addresses the G20 virtual summit. PTI

and that the killings of innocents are not acceptable. He made these comments in the context of the Israel-Hamas conflict and noted that he believes, after hearing the views of other leaders, that there is an agreement on several points, including this.

Listing the points on which there was agreement in the G20, Modi said the two-state solution is necessary for permanently addressing the Israel-Palestine issue. He added that diplomacy and dialogue are the only way forward to defuse such a crisis.

RBI Gov flags rise in bank borrowing by NBFCs

Das warns against 'exuberance' and use of AI

GYANENDRA KESHRI
NEW DELHI, DHNS

Reserve Bank of India (RBI) Governor Shaktikanta Das on Wednesday flagged concerns over the surge in bank borrowings by non-banking financial companies (NBFCs), saying increasing interconnectedness between financial institutions poses a "contagion risk".

"NBFCs are large net borrowers of funds from the financial system, with their exposure from the banks being the highest. Banks are also one of the key subscribers to the debentures and commercial papers issued by NBFCs," Das said at a banking event by the industry body FICCI and the Indian Banks' Association (IBA).

"NBFCs also maintain borrowing relationships with multiple banks simultaneously. Needless to state that such

Shaktikanta Das

concentrated linkages may create a contagion risk," he added and asked banks to constantly evaluate their exposure to NBFCs.

The share of borrowings from banks by NBFCs has gone up sharply in recent years. Bank loans to NBFCs logged a compound annual growth rate (CAGR) of 18% over the last five years, surging to Rs 12.3 lakh crore in September 2023 from Rs 5.5 lakh crore in September 2018, ratings agency CRISIL said in a research note on Wednesday.

While the RBI Governor underlined that the Indian banking system continues to be resilient backed by improved capital ratios, asset quality and robust earnings growth, there is a need to take precautionary

measures to avoid possible crises.

"In good times like these, banks and NBFCs need to reflect and introspect as to where potential risks could possibly originate. Now is the time for them to further strengthen their risk management practices and build additional buffers to face the situation, if the business cycle turns adverse," Das said, and advised financial institutions to maintain a sustainable level of credit growth and avoid any exuberance.

He also asked banks and NBFCs to be watchful in applying artificial intelligence (AI) or pre-set algorithms in making lending decisions. Highlighting the risks associated with model-based lending through analytics, Das said such models should be tested and re-tested periodically.

"They may require to be calibrated and re-calibrated from time to time based on the changing contours of the financial ecosystem and fresh information. It is necessary to be watchful of any undue risk build up in the system due to information gaps in these models, which may cause dilution of underwriting standards," he added.

₹ sees lower volatility relative to peers: Das

He says this is due to the strength of underlying macro-fundamentals of the economy and reassuring forex buffers

ENS ECONOMIC BUREAU @ New Delhi

EVEN as the rupee exchange value fell significantly over the week, Reserve Bank of India (RBI) Governor Shaktikanta Das on Wednesday said the local currency has witnessed "low volatility" and orderly movements as compared to its peers.

Speaking at an event in Mumbai, Das said, "On the exchange rate front, Indian rupee (INR) has exhibited low volatility and orderly movements relative to peers despite elevated US treasury yields and a strong US dol-

lar," Das said. He said this is due to the strength of the underlying macro-fundamentals of the economy and reassuring forex buffers. The dollar index and the US treasury yields have softened in the last three or four days.

The RBI governor said the central bank's rate hikes, liquidity tightening moves and supply-side measures undertaken by the government cooled off the consumer price inflation to 4.9% in October. Softening in core infla-

tion gives the RBI the conviction that 'monetary policy seems to be working'. However, he expressed concerns over "overlapping and continuing shocks from food inflation". The RBI's monetary policy will be 'watchful' about the emerging trends and "actively disinflationary", Das said.

Meanwhile, at the interbank foreign exchange market on Wednesday, rupee opened at 83.33 and touched a low of 83.34 against the greenback and set-

tled at 83.32 against the dollar, registering a fall of 3 paise from its previous close. Rupee closed at an all-time low of 83.35 against the dollar on Monday.

As per forex traders, a muted trend in domestic equities weighed on the local currency while a correction in oil prices is positive for the currency.

Rupee traded flat on Wednesday, however, dollar index is trading at 11 week's low levels. Anuj Gupta, head of commodity and currency, HDFC Securities, said, "Subdued momentum seen in the rupee is due to

no major activity. We are expecting it may appreciate. It has a support at 83 and resistance at 83.50 levels."

In the same event, Das said the RBI's tougher stance on unsecured loans earlier this month is a "preemptive" move in the interest of sustainability. Das advised lenders to be more cautious and spot any trend of risk building early, though the banking system continues to be resilient and there is no immediate cause of worry for the system.

With PTI inputs

ಅಡಮಾನರಹಿತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ: ದಾಸ್ ವಿವರಣೆ

'ಬಿಗಿ ನಿಯಮ: ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮ'

ಮುಂಬೈ (ಪಿಟಿಐ): ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಅಡಮಾನರಹಿತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ (ಆರ್‌ಬಿಐ) ಗವರ್ನರ್ ಶಕ್ತಿಕಾಂತ ದಾಸ್ ಅವರು ಬುಧವಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಚೇತರಿಕೆಯು ಮುಂದುವರಿಯಲಿದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಪಾಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪಾಯ ಎದುರಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಹಾಸಂಘ (ಫಿಕ್ಸಿ) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (ಐಬಿಐ) ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಎಫ್‌ಬಿಐಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು

ಶಕ್ತಿಕಾಂತ ದಾಸ್ - ಪಿಟಿಐ ಚಿತ್ರ

ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಕಂಪನಿಗಳು (ಎನ್‌ಬಿಐಫ್‌ಸಿ) ಅಡಮಾನರಹಿತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರಿಸಲು ತೆಗೆದಿರುವ ಮೊತ್ತದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು (ರಿಸ್ಕ್ ವೇಯ್) ಈಗಿರುವ ಶೇ 100ರಿಂದ ಶೇ 125ಕ್ಕೆ ಆರ್‌ಬಿಐ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಅವರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗೃಹ, ವಾಹನ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಈ ನಿಯಮದಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಆಗಲಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಲಗಳಿಂದ ಅಪಾಯ ಎದುರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ದಾಸ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪಾಯ ನಿವಾರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು

'ಬಡ್ಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ'

ಬಡ್ಡಿದರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಎನ್‌ಬಿಐಫ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಕಿರು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆರ್‌ಬಿಐ ಗವರ್ನರ್ ಶಕ್ತಿಕಾಂತ ದಾಸ್ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಎನ್‌ಬಿಐಫ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಕಿರು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗರಿಷ್ಠ ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಿರು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಡ್ಡಿದರ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಾಗ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಬಡ್ಡಿದರ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಾಗ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರ ಮರುಪಾವತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ದಾಸ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ತಗ್ಗಲಿದೆ ಎನ್‌ಬಿಐಫ್‌ಸಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ: ಕ್ರಿಸಿಲ್

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಕಂಪನಿಗಳ (ಎನ್‌ಬಿಐಫ್‌ಸಿ) ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ 16-18ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕ್ರಿಸಿಲ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬುಧವಾರ ಹೇಳಿದೆ.

ಅಡಮಾನರಹಿತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐ ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎನ್‌ಬಿಐಫ್‌ಸಿಗಳು ಅಡಮಾನರಹಿತ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿದೆ ಎಂದು ಅದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಎನ್‌ಬಿಐಫ್‌ಸಿಗಳ ಒಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಪತ್ತು ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಮಾನರಹಿತ ಸಾಲಗಳ ವಿಭಾಗವು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆರ್‌ಬಿಐ

ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಈ ವಿಭಾಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಗರುಪ್ರೀತ್ ಛಾಲ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಡಮಾನರಹಿತ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ತಗ್ಗಲಿದೆ: ಆರ್‌ಬಿಐನ ನಿಯಮದಿಂದಾಗಿ ಎನ್‌ಬಿಐಫ್‌ಸಿ ಅಡಮಾನರಹಿತ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ದಿನೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಖರಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಬಡ್ಡಿ ಗಳಿಕೆಯು ಶೇ 0.02 ರಿಂದ ಶೇ 0.03ರವರೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಅಡಮಾನರಹಿತ ಸಾಲಗಳ ಎನ್‌ಪಿಎ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ 0.70ರಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಜ್ಜಾಗುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಎಲ್ಲಿಂದ ಎದುರಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ದಾಸ್ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಡಿ.10ರಿಂದ ಚೊಚ್ಚಲ ಖೇಲೋ ಪ್ಯಾರಾ ಗೇಮ್ಸ್: ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವ ನವದೆಹಲಿ ಆತಿಥ್ಯ | 1350ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳು ಭಾಗಿ

ನವದೆಹಲಿ: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಯಾದ ಖೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಭಾರಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡ ಬಳಿಕ ಇದೀಗ ಖೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ಯಾರಾ ಗೇಮ್ಸ್ ಆಯೋಜಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

ಚೊಚ್ಚಲ ಆವೃತ್ತಿಯು ಡಿ.10ರಿಂದ 17ರ ವರೆಗೂ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದ್ದು, 28 ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ 4 ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಒಟ್ಟು 1350ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವ ಅನುರಾಗ್ ತಾಕೂರ್ ಬುಧವಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ

‘ಪ್ಯಾರಾ ಖೇಲೋ ಇಂಡಿಯಾ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಬಹಳ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವು ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ತೆಗೆಯಲಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಈ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ನೆರವಾಗಲಿದೆ’ ಎಂದು ಅನುರಾಗ್ ಹೇಳಿದರು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಪ್ಯಾರಾ ಏಷ್ಯನ್ ಗೇಮ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ 29 ಚಿನ್ನ, 31 ಬೆಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ 51 ಕಂಚಿನ ಪದಕ ಪಡೆದು ಇತಿಹಾಸ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತ್ತು.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಇಂದಿನಿಂದ ಭಾರತ vs ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಟಿ20

ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲ್ ಮುಖಾಮುಖಿ ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸರಣಿ | ಇಂದು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪಂದ್ಯ
ಭಾರತ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ ನಾಯಕ | 2024ರ ಟಿ20 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ಸರಣಿ ಬಳಕೆ | ಕಿಶನ್ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು

ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ: ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟು ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿರಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರಣಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಮುಗಿದ ನಾಲ್ಕೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಿದ್ದ ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ನಡುವೆ ಟಿ20 ಸರಣಿ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

5 ಪಂದ್ಯಗಳ ಸರಣಿ ಇದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಗುರುವಾರ ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯವು ಇಲ್ಲಿನ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಈ ವರ್ಷ ಪದೇ ಪದೇ ಎದುರಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಸರಣಿ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಸರಣಿಯನ್ನು ಈಗೇಕೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹಲವರಿಗೆ ಅನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ 2024ರ ಟಿ20 ವಿಶ್ವಕಪ್‌ಗೆ ಇನ್ನು 7 ತಿಂಗಳಷ್ಟೇ ಬಾಕಿ ಇದ್ದು, ವಿಶ್ವಕಪ್‌ಗೂ ಮುನ್ನ ಎರಡೂ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 11 ಪಂದ್ಯಗಳಷ್ಟೇ ಸಿಗಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ಈ ಸರಣಿ ಬಳಕೆಯಾಗಲಿದೆ.

2022ರಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಆತಿಥ್ಯ ವಹಿಸಿದ್ದ ಟಿ20 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಮುಗಿದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ತಂಡ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ವಿರುದ್ಧ ಏಕದಿನ ಸರಣಿಯನ್ನು ಆಡಿತು. ಆಗ ಆ ಸರಣಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿತ್ತಾದರೂ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ 2023ರ ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಆ ಸರಣಿಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಅದೇ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾವಿಸ್ ಹೆಡ್ ಏಕದಿನ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾಯಂಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಅದೇ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಟ್ ಕಮಿನ್ಸ್‌ಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಏಕದಿನ ತಂಡ

ನಾಯಕರಾದ ಸೂರ್ಯ, ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ ವೇಡ್

ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾವ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಲಘುವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸರಣಿ ಭಾರತ ತಂಡಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಹೊಸ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡಬಹುದು.

ಹಿರಿಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ರಾಂತಿ: ವಿಶ್ವಕಪ್ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹುತೇಕ ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಈ ಸರಣಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಕಪ್ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ ಯಾದವ್ ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ತಂಡ ಮುನ್ನಡೆಸಲಿದ್ದು, ಕೇವಲ 2 ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದು ಇಶಾನ್ ಕಿಶನ್ ಹಾಗೂ ಆಡುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯದ ವೇಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ ಕೃಷ್ಣ ಈ ಸರಣಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ

ಕಿಶನ್, ಯಶಸ್ವಿ ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ (ನಾಯಕ), ತಿಲಕ್, ಶಿವಂ, ರಿಂಕು, ಅಕ್ಷರ್/ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್, ಬಿಷ್ಣೋಯ್, ಅರ್ಶದೀಪ್, ಪ್ರಸಿದ್ಧ್/ಆವೇಶ್, ಮುಕೇಶ್.

ಸ್ಮಿತ್, ಶಾರ್ಟ್, ಆ್ಯರೋನ್ ಹಾರ್ಡಿ, ಇಂಗ್ಲಿಸ್, ಸ್ಕೋಯ್ಲಿಸ್, ಡೇವಿಡ್, ವೇಡ್ (ನಾಯಕ), ಶಾನ್ ಅಬ್ಬಾಟ್, ಎಲ್ಲಿಸ್, ಬೆಹೆನ್‌ಡಾರ್ಫ್, ತನ್ವೀರ್ ಸಂಘ.

ಪಂದ್ಯ ಆರಂಭ: ಸಂಜೆ 7ಕ್ಕೆ
ನೀರಪ್ರಸಾರ: ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ 18, ಜಿಯೋ ಸಿನಿಮಾ

ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೊದಲ 3 ಪಂದ್ಯಗಳಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯಲಿರುವ ಶ್ರೇಯಸ್ ಅಯ್ಯರ್, ಕೊನೆಯ 2 ಪಂದ್ಯಗಳಿಗೆ ತಂಡ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಚ್ ರಾಹುಲ್ ದ್ರಾವಿಡ್ ಕೂಡ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಬಯಸಿದ್ದು, ವಿವಿಎಸ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ.

ಕಿಶನ್‌ಗೆ ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ: ಮುಂದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ಗೂ ಮುನ್ನ ಏಕೆಟ್ ಕೀಪರ್ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾಯಂಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಶಾನ್ ಕಿಶನ್‌ಗೆ ಇದು ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ. ಈ ವರ್ಷದ ಮೊದಲ 8 ಟಿ20 ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಶನ್‌ಗೆ ಕಾಯಂ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದರೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಇಂಡೀಸ್ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂಜು ಸ್ಯಾಮ್ಸ್‌ಗೆ ಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸದ್ಯ ಸ್ಯಾಮ್ಸ್‌ಗೆ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಿಶನ್ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸದ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2023ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ-ಆಸೀಸ್ 4ನೇ ಸರಣಿ!

ಈ ವರ್ಷ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಇದು 4ನೇ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸರಣಿ. ಫೆಬ್ರವರಿ-ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ 4 ಪಂದ್ಯಗಳ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ ಆಡಿದ್ದ ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಆ ನಂತರ 3 ಪಂದ್ಯಗಳ ಏಕದಿನ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಟೆಸ್ಟ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಿದ್ದ ಈ ತಂಡಗಳು ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆ 2 ವಾರ ಬಾಕಿ ಇದ್ದಾಗ 3 ಪಂದ್ಯಗಳ ಏಕದಿನ ಸರಣಿಯನ್ನು ಆಡಿದ್ದವು. ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನ ಆರಂಭಿಕ ಹಾಗೂ ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲೂ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿದ್ದವು.

ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ 9ನೇ ನಾಯಕ!

2021ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಟಿ20 ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲಿರುವ 9ನೇ ನಾಯಕ ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ ಯಾದವ್. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ 10 ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಂಡ ಮುನ್ನಡೆಸಿದ್ದು, ಧವನ್ 3, ರೋಹಿತ್ 32, ರಿಷಭ್ ಪಂತ್ 5, ಹಾರ್ದಿಕ್ 16, ರಾಹುಲ್ 1, ಬೂಮ್ರಾ 2 ಹಾಗೂ ಋತುರಾಜ್ ಗಾಯಕ್ವಾಡ್ 3 ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಂಡದ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಟಿ20ಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲಿರುವ 13ನೇ ನಾಯಕ ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್.

ಇನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್ ಹಾಗೂ ಋತುರಾಜ್ ಗಾಯಕ್ವಾಡ್ ಪೈಕಿ ಕಿಶನ್ ಜೊತೆ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್ ಆರಂಭಿಸುವವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವ ಕುತೂಹಲವೂ ಇದೆ. ಭಾರತದ ಸಂಭವನೀಯ ಆಟಗಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈ ವರ್ಷ ಹಲವು ಬಾರಿ ತಂಡದ ಸಂಯೋಜನೆ ಬದಲಿಸಿರುವ ಭಾರತ ಯಾರನ್ನು ಯಾವ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಣಕ್ಕಿಳಿಸಲಿದೆ ಎನ್ನುವು ಕುತೂಹಲ

ಅಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ತನ್ನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ವಿಜೇತ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ 7 ಆಟಗಾರರನ್ನು ಈ ಸರಣಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಡೇವಿಡ್ ವಾರ್ನರ್ ಸರಣಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆಸರಿದಿದ್ದು, ಸ್ಮಿತ್ ಆರಂಭಿಕನಾಗಿ ಆಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯದ ಮಾರ್ಕಸ್ ಸ್ಕೋಯ್ಲಿಸ್ ಹಾಗೂ ಶಾನ್ ಅಬ್ಬಾಟ್ ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಲಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಅಂ.ರಾ. ಟಿ20ಗೆ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಗುಡ್‌ಬೈ?

ಟೆಸ್ಟ್, ಏಕದಿನದತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧಾರ: ವರದಿ

ನವದೆಹಲಿ: ಭಾರತ ಟೆಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಏಕದಿನ ತಂಡಗಳ ನಾಯಕ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ, ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟಿ20ಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಘೋಷಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದು, 2024ರ ಟಿ20 ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2022ರ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಸೋಲಿನ ಬಳಿಕ ರೋಹಿತ್ ಭಾರತ ಪರ ಟಿ20 ಪಂದ್ಯವನ್ನಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ಗೂ ಮೊದಲೇ ಬಿಸಿಸಿಐ ಪ್ರಧಾನ ಆಯ್ಕೆಗಾರ ಅಜಿತ್ ಅಗರ್ಕರ್ ಜೊತೆ ರೋಹಿತ್ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

'ರೋಹಿತ್ ಕಳೆದೊಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಂ.ರಾ. ಟಿ20 ಆಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಮೇಲಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಅಗರ್ಕರ್ ಜೊತೆ ರೋಹಿತ್ ಸುದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಅಂ.ರಾ. ಟಿ20ಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕದಿನ ಹಾಗೂ ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ನತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಲು ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿತ್‌ರದ್ದೇ. ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒತ್ತಡವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಬಿಸಿಸಿಐ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Just four days after WC final, India take on Australia again

Distraught India have had no time to process the defeat while the Aussies will have to postpone celebrations at home

Sanjeev K Samyals

sanjeev.samyals@htlive.com

MUMBAI: A billion plus Indian fans are still coming to terms with the heartbreak of Sunday's ODI World Cup final where the undefeated home team was trumped by Australia. Four days after that low in Ahmedabad, India will again go up against the same rivals, this time in a five-match T20 series.

Playing each other twice in the World Cup itself came after both the teams had faced each other several times over the last 14 months. Both sides and their fans are likely to battle mental fatigue as well, although the series in the most popular format may help overcome any spectator apathy in the opening game in Visakhapatnam on Thursday.

A breathing space of at least 10 days would have helped Indian fans who were emotionally invested in the spectacular World Cup run for 45 days only to be left dejected. That only two journalists attended the news conference of Suryakumar Yadav, leading the side, on Wednesday suggested a distinct lack of interest.

While most of India's World Cup squad will take a break, the Australia players are more affected by the packed scheduling. Almost half the players from the winning side, including Travis Head, the batting hero of the final and semi-final, are staying back.

A World Cup win deserves a grand public celebration back home, a once in a lifetime chance to soak in the adulation. But Head admitted he will return to Australia only 12 days after the Cup victory. Glenn Maxwell, Adam Zampa and Steve Smith are also among those who have stayed back.

This begs the question, when finalising the dates, how could the two cricket boards not have considered the prospect of their teams going all the way? Besides Yadav, Ishan Kishan and Prasidh Krishna from the Cup squad will have to lift their

SCHEDULE
(All matches @ 7pm)

- November 23
Visakhapatnam
- November 26
Thiruvananthapuram
- November 28
Guwahati
- December 1
Raipur
- December 3
Bengaluru

INDIA VS AUSTRALIA

Quick shift

A look at how the teams stack up ahead of the five-match T20 series starting today

ISHAN KISHAN: The keeper-batter didn't cash in on ODI chances and sat out in the World Cup after scoring 0 and 47 when Shubman Gill was ill. The T20s is a chance for T20 World Cup selection.

TRAVIS HEAD: The Aussie ODI World Cup final hero has stayed back instead of heading home for celebrations. He hit 91, his top score, in his last T20.

energy levels. Ishan played two games and Prasidh none.

Save a thought for Head who will have to refocus on the bilateral series instead of savouring his achievement. Celebrations and farewells are all about timing. It has no value if that moment is lost. You don't have an open-top bus parade two weeks later, for example.

Head is not as high profile as Smith or Maxwell, and his moments under the sun have been few. Instead of touching down in Australia to a hero's welcome, he will return only after the series ends.

The T20 series has also resulted in a low-key return for the rest of the Australia ODI

squad. "It's probably pretty odd scheduling now that you look at it, to win a World Cup and a few days later you're playing again," wicketkeeper-batsman Alex Carey told reporters on landing in Adelaide.

The Australia ODI team next plays only in February, against West Indies. According to reports, Cricket Australia has planned a public celebration when the Test squad assembles in Perth on the December 9-10 weekend for the first game against Pakistan, though Maxwell, Zampa and Inglis may miss that function too as they will be with their Big Bash League teams.

Ultimately cricket is about commerce, but even from the

viewers' point of view, it amounts to overkill. Former England skipper Michael Vaughan called the T20 series "complete greed and overkill". "Why can't we allow players the chance to have a moment's rest after a WC or whoever wins the chance to celebrate properly for a couple of weeks," he tweeted.

The same thing happened to the India players after their 2011 ODI World Cup win. They had just a six-day break after final on April 2 before IPL started. It gave MS Dhoni's side hardly any time to savour the win.

The series will start the build-up to next year's T20 World Cup in the West Indies

and USA. For India's young players, it will be an opportunity to impress the selectors.

The focus will be on Surya, who gets his favoured platform after the disappointment in the final. He will lead India for the first time. His Mumbai Indians teammate, Ishan too has the chance to prove he is an effective T20 bat after underwhelming efforts in his last few T20I series. In eight games in 2023, he averages 12.13 at a strike rate of 89.81.

Axar Patel, who missed the World Cup due to a quadriceps strain, is back and will be hungry to prove himself as he competes with Ravindra Jadeja for the spin-bowling all-rounder's spot.

McGahey retires after
ICC bans trans women

Canadian cricketer Daniele McGahey announced her retirement from international cricket, hours after the International Cricket Council (ICC) banned trans women from taking part in women's internationals. McGahey who became the first transgender player to feature in international cricket expressed disappointment with the ICC's ruling.

FUTURE PROOFING: INDIA SEEK SURYA SOLACE

Fewer than 100 hours post the World Cup final, both finalists get ready to joust again, this time in the five-match T20I series

Vijay Hazare:
Saurashtra
take on Kerala

AGENCIES @ Aki

60MESHS @ Chennai

"IT'S okay... relax everyone... we have this..." reads one of many Instagram stories of Glenn Maxwell in the wee hours of Wednesday. In the background is Adam Zampa, sleeping on the couch. His next picture is Travis Head, sleeping with the World Cup medal. A couple of hours ago, Head had posted a picture of him and Zampa with caption — we ain't leaving.

None of this should surprise anyone. After all, it had been less than 72 hours since they had their best day of their cricketing careers... beating India in front of 92,000-plus fans to win their sixth World Cup title. Which is why, despite having to turn up at Visakhapatnam on Thursday for the first of five bilateral T20Is against India, they were having a blast. For all you know, they might not even start in the playing XI for the first game. Nor should they be expected to after winning the World Cup less than 100 hours ago. And they have enough players in the squad to take on India in the first game.

The Indian camp, however, is not the same. Neither is the squad. With Hardik Pandya ruled out for at least another month, Suryakumar Yadav will lead a bunch of youngsters who had won the gold in the

Change of leadership group

With Hardik Pandya out, this is the chance to see how Suryakumar Yadav marshals his troops. He has done it before for Mumbai Indians. With Shreyas Iyer joining the squad as vice-captain for the last two games, is there going to be a new leadership group in this format?

It is difficult it will take time, it can't be that you wake up next morning and you forget everything what happened. It was a long tournament. We would have loved to win it. But as you get up in the morning the sun rises again, there is light at the end of the tunnel. You have to move on. It is a fresh team (T20 squad), really looking forward to the challenge. — Suryakumar Yadav on loss in World Cup final

Asian Games. There are a few spill overs from the WC squad — Ishan Kishan, Prasidh Krishna and Shreyas Iyer (for the last two games) — as well. Although it seems like an inconsequential T20I series, zoom out a little and one can see the bigger picture.

50 OVERS DONE, OVER TO T20Is

India and Australia may have been involved in a World Cup final less than 100 hours but there's no sleep for the wicked. Obligations mean both sides begin a 5-match T20I series on Thursday. A look...

Chance for fringe players

Both sides have rested at least half the players that featured at the World Cup. So that gives an opportunity for players on the outside looking in, especially for the likes of Rinku Singh, Tilak Varma and Ruturaj Gaikwad. The three of them are expected to feature heavily,

India spinner Axar Patel during a training session in Visakhapatnam on Wednesday | #N

Keep an eye on spinner Sangha

There's a lot of focus on Tanveer Sangha, the leg-spinner who was a reserve during the World Cup. A leg-spinner, the 21-year-old has excelled in age-group cricket. He has featured for Australia before but may well go on to be a deputy for Adam Zampa in both white-ball formats.

Australia captain Matthew Wade

pool from which the T20 World Cup squad will be selected six months down the line. With the T20I team touring South Africa and playing at home against Afghanistan over the next 60 days, what better way to get them started than against Australia?

Despite the "disappointment" of the loss on Sunday, that is what stand-in captain Surya said on the eve of the game. "I met the squad today (Wednesday). I told them let us be selfless when you go on to the field. I am a guy who doesn't think about personal milestones. I have told them to keep the team first. Keeping the (2024) T20 World Cup in mind, all the games we are going to play are very important," he told reporters at Visakhapatnam.

If the World Cup is at one end, the Indian Premier League (IPL) auction is around the corner and this could well be the stage for some of the players — Indian and Australian — to throw their hat in the ring and rise the stakes. After all, recent bias has led to overseas players go for big money in mini auctions. Head, who is still buzzing from the glory of Sunday, is expected to do that as well. Which is why, over the next ten days, despite the little excitement, there is a lot to look forward to when India and Australia go up against each other.

SCHEDULE (ALL AT 7.00 PM)

Nov 23: Visakhapatnam	Dec 1: Raipur
Nov 26: Thiruvananthapuram	Dec 3: Bengaluru
Nov 28: Guwahati	

Live on Sports18 and Jio Cinema

There is a T20 World Cup in about six months. Rohit Sharma hasn't played the format since the last edition and it is still not clear if he will. In the absence of Hardik, it is the beginning of a new cycle where India test their bench strength against one of the stronger

teams in the world. Can Yashasvi Jasiwal and Ruturaj Gaikwad take on Jason Behrendorff up front? Is there space for Jitesh Sharma? Will Tilak Varma and Rinku Singh launch the Australians like they did against West Indies and Ireland, respectively? Is Shivam

Dube expected to continue as a spin basher? How will the pace attack featuring Arshdeep Singh, Mukesh Kumar and Avesh Khan fare? And then there is the return of Axar Patel and Washington Sundar. This group of players could likely be a part of the larger

THE 2023-24 Vijay Hazare Trophy gets underway on Thursday, with defending champions Saurashtra taking on Kerala at the KSCA Cricket Ground here.

Test batter Cheteshwar Pujara will be under the spotlight along with skipper Jaydev Unadkat. Last season's runners-up Maharashtra will get their campaign underway versus Jharkhand in Jaipur.

With skipper Ruturaj Gaikwad on India duty for the upcoming T20Is against Australia, Maharashtra will likely be led by their T20 captain Kedar Jadhav. As for the Maharashtra bowlers, Rajvardhan Hangargekar and Satyaajit Bachhav made an impact in the previous season and the team would be banking on them once again. Also to watch out for would be Tamil Nadu's Narayan Jagadeesan along with B Sai Sudharsan — the duo that broke records last year. The group-stage encounters will take place between November 23 and December 5, which will be followed by preliminary quarterfinals (December 9), quarterfinals (December 11), semifinals (December 13-14) and the final on December 16.

Select fixtures: Kerala vs Saurashtra, Hyderabad vs Manipal, Pondicherry vs Railways, J & K vs Karnataka, Andhra vs Himachal Pradesh.

Anahat, Abhay reach squash finals

EXPRESS NEWS SERVICE

@ Chennai

TAMIL Nadu's Abhay Singh and Velavan Senthilkumar will face each other in the final of the 79th National Squash Championships, in Chennai on Thursday. In the women's final, Anahat Singh will meet her fellow Delhi player Tanvi Khanna.

Singh, ranked 63rd in the world rankings, defeated Maharashtra's Suraj Chand 11-6, 11-2, 11-3 to make it to the summit clash, while Asian Games gold medallist Harinder Pal Singh Sandhu fell short in another semifinal against Senthilkumar in 11-7, 11-7, 11-8.

In the women's category, Maharashtra's Urvashi Joshi fought well against Anahat, but couldn't get past the teenager who bagged the match 11-7, 11-3, 11-8. Similarly, Khanna eased past Tamil Nadu's Rathi-

Delhi's Anahat Singh (L) defeated Urvashi Joshi of Maharashtra | D SAMPATHKUMAR

ka Suthanthira Seelan 11-1, 11-5, 11-8. This is the first national championship since the inclusion of squash in the Olympics. "It's a dream for all athletes (to represent their country in the

Olympics) and it could come true for me. It's the biggest of all games and I really hope to be a part of it," Singh told this daily after Squash's inclusion in the Olympics.

ಐಸಿಸಿ ಏಕದಿನ ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್: ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಿಲ್

ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ

ದುಬೈ (ಪಿಟಿಐ): ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರ ಮಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ರನ್ ಗಳಿಸಿದ್ದ ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ ಅವರು ಐಸಿಸಿಯ ತಾಜಾ ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆದು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿದ್ದಾರೆ. ಆರಂಭ ಆಟಗಾರ ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 765 ರನ್ ಕಲೆಹಾಕಿದ್ದ ಕೊಹ್ಲಿ 791 ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಿಲ್ 826 ಪಾಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ತಂಡದ ಮಾಜಿ ನಾಯಕ ಬಾಬರ್ ಆಜಂ (824 ರೇಟಿಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟ್) ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ 597 ರನ್ ಕಲೆಹಾಕಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ಅವರೂ ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆದಿದ್ದು ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ (769 ರೇಟಿಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟ್) ಏರಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಶತಕ ಹೊಡೆದಿದ್ದ ಕೊಹ್ಲಿ, 50ನೇ ಶತಕ ಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಚಿನ್ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್ ಅವರ ಗರಿಷ್ಠ ಏಕದಿನ ಶತಕಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದರು.

ಕೊಹ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ, 2017 ರಿಂದ 2021ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ 1258 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಂತರ ಬಾಬರ್ ಆಜಂ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದ್ದರು.

ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ

ಕ್ವಿಂಟನ್ ಡಿ ಕಾಕ್ ಐದನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಶತಕ (137) ಹೊಡೆದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಗೆಲುವಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಟ್ರಾವಿಸ್ ಹೆಡ್ 28 ಸ್ಥಾನಗಳಷ್ಟು ಭಾರಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆದು 15ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಬೌಲರ್‌ಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್ ಮತ್ತು ಜಸಪ್ರೀತ್ ಬೂಮ್ರಾ ಅವರು ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದರು. ಸ್ಪಿನ್ನರ್‌ಗಳಾದ ಭಾರತದ ಕುಲದೀಪ್ ಯಾದವ್ ಮತ್ತು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ

ರಶೀದ್ ಖಾನ್ ಅವರು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಆರನೇ ಸ್ಥಾನ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಮೋಘ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಶಮಿ 10ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಸ್ಪಿನ್ನರ್ ಕೇಶವ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಅವರು ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಆಲ್‌ರೌಂಡರ್‌ಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಶಕಿಬ್ ಅಲ್ ಹಸನ್, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ನಬಿ, ಜಿಂಬಾಬ್ವೆಯ ಸಿಕಂದರ್ ರಯಾ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಗ್ಲೆನ್ ಮ್ಯಾಕ್‌ವೆಲ್ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ರುತುಜಾಗೆ ಪ್ರಯಾಸದ ಜಯ

■ ವಿಶ್ವ ಸುದ್ದಿಲೋಕ ಬೆಂಗಳೂರು

ಏಷ್ಯನ್ ಗೇಮ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ಗೆದ್ದ ನಂತರ ಮೊದಲ ವೃತ್ತಿಪರ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಭಾರತದ ರುತುಜಾ ಭೋಸಲೆ, ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆ ಸ್ಮೃತಿ ಭಾಸಿನ್ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಯಾಸದ ಜಯದೊಂದಿಗೆ ಐಟಿಎಫ್ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಶ್ವ ಟೆನಿಸ್ ಟೂರ್ನ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬುಧವಾರ ನಡೆದ ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನ ಹಣಾಹಣಿಯಲ್ಲಿ 3ನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕಿತ ರುತುಜಾ 6-4, 7-5 ನೇರ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸ್ಮೃತಿ ಸಪಾಲನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿದರು. ಇವರಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಶ್ರೇಯಾಂಕಿತ ಆಟಗಾರ್ತಿಯರು ಕೂಡ ಅಂತಿಮ 16ರ ಘಟ್ಟ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಆರಂಭಿಕ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಶ್ರೇಯಾಂಕಿತ ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನದ ನಿಗಿನಾ ಅಬ್ದುರೈಮೊವಾ 6-2, 6-3 ನೇರ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಎಕಾಟೆರಿನಾ ಯಾಶಿನಾ ವಿರುದ್ಧ ಜಯ ಗಳಿಸಿದರೆ, 2ನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕಿತ

ಥಾಯ್ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಲನ್ಲನಾ ತರರುಡೀ 6-0, 6-1 ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಆತಿಥೇಯ ಶರ್ಮದಾ ಬಾಲು ವಿರುದ್ಧ ಸುಲಭ ಜಯ ಗಳಿಸಿದರು.

ಕಿಡಂಬಿ ತ್ರೀಕಾಂತ್

ಲಕ್ಷ್ಯ ಸೇನ್‌ಗೆ ನಿರಾಶೆ

ತೆನ್ಸಿಸ್: ಆರಂಭಿಕ ಸುತ್ತುಗಳಲ್ಲೇ ಮುಗ್ಗರಿಸಿದ ಭಾರತದ ಸ್ಪಾರ್ ಷಟ್ಲರ್ ಗಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸೇನ್ ಮತ್ತು ಕಿಡಂಬಿ ತ್ರೀಕಾಂತ್, ಯತುವಿನ ಕೊನೆಯ ಬಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಫ್ ಸೂಪರ್ 750 ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವರ್ಷ ಕೆನಡಾ ಓಪನ್ ಗೆದ್ದಿದ್ದ ವಿಶ್ವದ 17ನೇ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸೇನ್, 19-21, 18-21 ಗೇಮ್‌ಗಳಿಂದ 7ನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕಿತ ಚೀನಾದ ಶಿ ಯುಕಿ ವಿರುದ್ಧ ಪರಾಭವಗೊಂಡರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ವಿಶ್ವದ 24ನೇ ರ್ಯಾಂಕ್ ತ್ರೀಕಾಂತ್ 15-21, 21-14, 13-21 ಗೇಮ್‌ಗಳಿಂದ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಥಾಯ್ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಕುನ್ಲವ್ಪುತ್ ವಿಟಿಡ್ಸರ್ನ್ ವಿರುದ್ಧ ಸೋಲನುಭವಿಸಿದರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಟೂರ್ನಲ್ಲಿ ಸತತ ಮೂರನೇ ಬಾರಿ ತ್ರೀಕಾಂತ್ ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲೇ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಓಪನ್ ಎಐ ಸಿಇಒ ಆಗಿ ಆಲ್ಮನ್ ವಾಪಸ್!

ಟ
 ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (ಎ.ಐ.) ಕಂಪನಿ ಓಪನ್ ಎಐನಲ್ಲಿ
 ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾಟಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ
 ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದ ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್ಮನ್‌ರನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು.
 ಇದೀಗ ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಸಿಇಒ ಸತ್ಯ ನಾದೆಲ್ಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಿಇಒ (ಮುಖ್ಯ
 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ) ಆಗಿ ಆಲ್ಮನ್ ಕಂಪನಿಗೆ
 ಮರಳಿದ್ದಾರೆ! ಮುಂದಿನ ಐದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು
 ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

**ಕಂಪನಿಯಿಂದ
 ತೆಗೆದು
 ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ
 ಕೆಲವೇ
 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು
 ವಾಪಸ್**

ಇದರ ಜತೆಗೆ ಓಪನ್ ಎಐಗೆ ಹೊಸ ಆಡಳಿತ
 ಮಂಡಳಿಯನ್ನೂ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಎಂಬ
 ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಜಿ ಸಹ ಸಿಇಒ ಬ್ರೆಟ್
 ಟೇಲರ್ ಅದರ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಆಲ್
 ಮನ್ ಅವರನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ
 ವಹಿಸಿದ ಆಡಮ್ ಡಿ ಆಂಗ್ಲೋ, ಅಮೆರಿಕದ ಹಣಕಾಸು
 ಖಾತೆ ಮಾಜಿ ಸಚಿವ ಲಾರಿ ಸಮನ್ಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವರು
 ಇರಲಿದ್ದಾರೆ.

ಆಲ್ಮನ್ ಹೇಳಿದ್ದೇನು?: ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಂತರ
 ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್ಮನ್ ಟ್ವಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು 'ನಾನು ಓಪನ್
 ಎಐ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು

ದಿನಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಾಲಿ ತಂಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ
 ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗೋಣ' ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
 ಇದರ ಜತೆಗೆ ಗ್ರೆಗ್ ಬ್ರೋಕ್‌ಮನ್ ಅವರು ಕೂಡ ಕಂಪನಿಗೆ ಮರಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ
 ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಸೆಲ್ಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 'ನಾವು
 ಮತ್ತೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ' ಎಂದು ಟ್ವಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ

ಹಿಂದೆ ಆಗಿದ್ದೇನು?: ನ.19ರಂದು ನಡೆದಿದ್ದ ನಾಟಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ
 ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗ್ರೆಗ್ ಬ್ರೋಕ್‌ಮನ್ ಅವರನ್ನು ವಜಾ
 ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಓಪನ್ ಎಐನ 750ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಮಂದಿ ಹುದ್ದೆಗೆ
 ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡುವ ಬೆದರಿಕೆ ಒಡ್ಡಿದ್ದರು. ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಸಿಇಒ ಸತ್ಯ ನಾದೆಲ್ಲ
 ಸೇರಿದಂತೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾತುಕತೆಯ ಬಳಿಕ ವಿವಾದ ಸುಖಾಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುವತ್ತ
 ಸಾಗಿದೆ. ಓಪನ್ ಎಐನಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಕೂಡ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿತ್ತು.
 ಹೀಗಾಗಿ, ನಾದೆಲ್ಲ ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್ಮನ್‌ರನ್ನು ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
 ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಮಂಗಳವಾರ ನಡೆದಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ
 ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್‌ನ ಹೊಸ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಸಂಶೋಧನಾ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸ್ಯಾಮ್ ಆಲ್
 ಮನ್‌ರನ್ನೇ ಸಿಇಒ ಆಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾದೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು.

EDITORIAL

NEWS

ಧೂ... ಇದೇನು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇದೇನು ಸಭ್ಯತೆ?

ಇದು ಅವರ ವಿಕೃತ ಮನಸ್ಸಿನ ಅನಾವರಣವೇ. ಬಾಯಿ ಚಪಲವೇ ಅಥವಾ ಸದಾ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವೇ...

ಕಳೆದೊಂದು ವಾರದ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಬೇಸರ-ವಿಷಾದ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಯಿ ಹರಿಬಿಡುವಿಕೆಯ ಈ ಸುಡೆ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸದೇ ಇರದು.

ಎರಡು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿ ಶಾಸಕ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿ ಅಮರೇಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ಬಯ್ಯಾಪುರ ಅವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ರೇಪ್ ಕುರಿತು ತಮ್ಮದೇ ವಿಕೃತ-ವಿಚಿತ್ರ ವಾದ ಮಂಡಿಸಿ ಅಸಹ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದರು. 'ಬಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರೇಪ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಾ? ಎರಡೂ ಕೈ ತಟ್ಟಿದರೆ ಚಪ್ಪಾಳೆಯಲ್ಲವೇ, ಅಥವಾ ರೇಪ್ ಮಾಡಲು ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಬೇಕು. ನಾನೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಕಳೆಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೊಬ್ಬನಿಂದ ಹೇಗೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಸವಾಲು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಂತ್ವನ ಕೇಳಲು ಬಂದವರಿಗೆ ಬಯ್ಯಾಪುರ ಬಯ್ಯುವ ಘಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪದೇಶ ಈಗ ಕೇವಲ ಸುದ್ದಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕೃತ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ನಡವಳಿಕೆಯ ಪ್ರವರ್ಧನವಾಗಿದೆ.

ಬಯ್ಯಾಪುರ ಅವರ ಬಳಿ ನೆರವು ಪಡೆಯಲು ಬಂದಾತ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯ ತಂದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸ್ವಾಯಂ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅಳಲು ತೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಭಯಂಕರ ಉಪದೇಶವಿದು!

'ಬಬ್ಬರಿಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಪೊಲೀಸ್ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ ತಕ್ಕೋಬೇಡಿ. ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ... ನಾನೊಂದು ಮಹಿಳೆ ಕಳೆಸುತ್ತೇನೆ... ಬಬ್ಬರಿಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲಿ' ಎನ್ನುವ ಅಮರೇಗೌಡರ ಅಮರವಾಣಿ ಬಹುಶಃ ದೇಶದ ರೇಪ್ ದುಷ್ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೋಷ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೀಡಿದಂತಿದ್ದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆ, ಸಹೋದರಿಯರ ಸ್ವಾಸವಾಸ, ತಾಯಿಯ ಗೌರವ ನೀಡಿದಂತಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮನಸ್ಕೃತಿಯೂ ತಮ್ಮ ಹಿಂಬಾಲಕರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಘಾಸಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ವೇಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟನೆ ನೋಡಿ. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಸಂಸದ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ಪುತ್ರ ಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ದಂಚಿಸಿದ, ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿ ಕೈಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕರಣ ತಾಣೆಯ ಮೆಟ್ಟಲೇರಿದೆ. ಇದೇ ವಾರ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಿದು. ಮಗನ ತಪ್ಪೇ ಇಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆ ದಂಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಹುಣಿಸ್ತಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದಲ್ಲ ಸ್ವತಃ ಸಂಸದರೇ ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪಿಸಿದ್ದರು. ಎಂತಹ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರು ಇಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಗಮನಿಸಿ. ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಬ್ಯೂ ಫಿಲ್ಮ್ ನೋಡಿದ್ದಾಯ್ತು. ಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬ ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿ ರಾಸಲೀಲೆ ನಡೆಸಿದ ಸಿಡಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ನೆರವು ಕೋರಿ ಬರುವ ಮಹಿಳೆಯರು, ಯುವತಿಯರ ಜೊತೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿ ಸಚಿವ ಪದವಿಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ ಜನರೇ ಅವರನ್ನು ಪುನರಾಯ್ತುಗೊಳಿಸಿದ್ದೂ ಆಯ್ತು. ಈಗಂತೂ ಬ್ಯೂ ಫಿಲ್ಮ್ ಟೆಂಟ್ ಸಿನೆಮಾ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಷಾವೇಷದ ಆರೋಪ ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರ ಮನಸ್ಕೃತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಓಂದಿನ ಬೆಳಗಾವಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವೀಕೃತ ಒಬ್ಬರು 'ಅತ್ಯಾಚಾರ ಆಗುವಾಗ ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಮಲಗಿ ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು' (ವೈನ್ ರೇಪ್ ಈಸ್ ಇನ್ ಎವಿಟೇಬಲ್, ಲೇ ಬ್ಯಾಕ್ ಅಂಡ್ ಎಂಜಾಯ್

ಇಟ್) ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದರು. ಇದು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನೇನೋ ಕೇಳಿದರು ಬಿಡಿ. ಇವೆಲ್ಲ ಏನನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ?

ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರುಗಳಲ್ಲೇ ಈ ರೀತಿಯ ಅಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅಸಭ್ಯತೆ, ಅಶ್ಲೀಲತೆ ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ದುಷ್ಟ ಧಾರ್ಷ್ವರ್ಯತನ.

ಬಿಹಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ನಿತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಣವಂತ ಮಹಿಳೆಯರು ಗಂಡಂದಿರ ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಬಸಿರನ್ನು ತಡೆದು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬಹುದು' ಎಂದು ಅಸಹ್ಯಕರವಾಗಿ ಹಾವಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಆಡಿದ ಮಾತು ಪಂಚ ರಾಜ್ಯಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತು. ಆಗ ಎಚ್ಚಿತ್ತುಕೊಂಡ ನಿತೀಶ್ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನೇನೋ ಕೋರಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಕೃತಿ, ಅಸಹಜ ವರ್ತನೆ ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿತಲ್ಲವೇ?

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೆರೆಗೆ ಬಂದ ಲಿಯೋ ಸಿನೆಮಾದಲ್ಲಿ ಖಳನಾಯಕ ಮನ್ಸೂರ್ ಅಲಿಖಾನ್, 'ನನಗೆ ಕೊನೆಗೂ ನಟಿ ತ್ರಿಶಾ ಅವರನ್ನು ಬೆಡ್‌ರೂಮ್‌ಗೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಸೀನ್ ದೊರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಆಸೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದೆ' ಎಂದು ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಸಿನೆಮಾ ರಂಗದಲ್ಲೇ ಅಕ್ರೋಶ ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವತಃ ತ್ರಿಶಾ ಮನ್ಸೂರ್ ಅಲಿಖಾನ್ ಅವರಲ್ಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ವಾಂಛೆ, ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿರುಚಿ, ಸ್ತ್ರೀ ದ್ವೇಷದ ಬಗ್ಗೆ ಆಘಾತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ನಿರ್ದೇಶಕ ಲೋಕೇಶ್ ಕನಕರಾಜ್ ಕೂಡ ಮನ್ಸೂರ್ ಅಲಿಖಾನ್ ವಾಂಛೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದರು.

ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿರುವ ವಿವಾದ 'ಕಾಸ್ಪ ಕೌಚಿಂಗ್' ಮತ್ತು 'ಪಲ್ಲಂಗ' ಸಂಗತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಿಸಿ ಇರುವಾಗಲೇ ಮನ್ಸೂರ್ ಅಲಿಖಾನ್ ಮಾತು ನಟಿಯರಿಗೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮನ್ಸೂರ್ ಅಲಿಖಾನ್ ಏನೂ ಈ ಸಂಬಂಧ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಲಘುವಾಗಿ, ತಮಾಷೆಗಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ರೀತಿ, ನನ್ನ ಮಗಳು ತ್ರಿಶಾ ಅಭಿಮಾನಿ ಎಂದು ತಿಪ್ಪೆ ಸಾರಿಸಿ ತೇಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

ಚಿತ್ರರಂಗ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಉದ್ಯಮ, ಮಾಧ್ಯಮ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿಯ ಅಸಹ್ಯ ವರ್ತನೆಯ, ದುಷ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನ, ಹಳದಿ ಕಣ್ಣಿನ ಜನರುತ್ತಾರೆ.

2012ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಿರ್ಭಯ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಹಾಗೂ ಹತ್ಯೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯನ್ನು ರೇಪ್ ಸಿಟಿ ಎಂಬ ಕಳಂಕ ತರಲು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆ ನಂತರ ಕಾನೂನು, ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಬಿಗುವಾಗಿ ಪೋಕ್ಸೋದಂತಹ ಕಾಯ್ದೆಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು, ಜನ ಜಾಗೃತಿಯೂ ನಡೆದು, ಸ್ತ್ರೀ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಗೌರವ ದೊರಕಿಸುವ, ಭಯ ನಿವಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಶ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎನ್ನುವಾಗ, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೇಪ್ ಮನಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿವೆಯೇನೋ ಎನ್ನುವ ಆತಂಕ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರತಿ ಪುರುಷನಿಗೂ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಓಗಿರುವಾಗ ಪುರುಷರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ನಮ್ರತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬಾರದೇ? ಇಲ್ಲಿ ಓಗಾದರೆ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಇಟಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಜಾರ್ಜಿಯಾ

ಮೆಲೋನಿ, ತಮ್ಮ ಪತಿ ಅಂಡ್ರಿಯೋ ಗ್ರಿಯಾಂಬ್ರಿನೋ ಅವರಿಂದ ಡಿವೋರ್ಸ್ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಹತ್ತು ಪರ್ಷಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಪತಿ ಟಿ.ವಿ ಶೋಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಫೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಹಿಳಾ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಗುಂಪುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ತನಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೇ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸಂತ್ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬೇಕೆಸಿ ವ್ಯಾಪಕ ಅಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ. ಪತಿಯ ಈ ಫ್ಲರ್ಟ್ ಮನೋಭಾವ ತಿಳಿದ ಜಾರ್ಜಿಯಾ ಆತನಿಂದ ದೂರ ಸರಿದು ಇಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮನಸ್ಕೃತಿಯ ಗಂಡ ಬೇಡ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಂದ ರೇಪ್ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ!!

ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಜೊತೆಗೆ ಅಸಭ್ಯ ನಡವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅಪಮಾನಿಸುವ ಈ ಬಗೆಯ ಅಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಾಲಿಗೆಗಳು ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ, ಸುದ್ದಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ತಾನು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಏಕೈಕ ವಾಂಛೆಯಿಂದ ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟ ಮಾತನಾಡುವ 'ವೀರರು' ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ. ಇಂಥವರು ಸದಾ ಅಸಂಬದ್ಧ, ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಒಟ್ಟು ತಾವು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ಇವರ ಉದ್ದೇಶ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ನಿರ್ದರ್ಶನವೆಂದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡ ಮೊನ್ನೆ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಾಭವಗೊಂಡ ನಂತರ ಕನ್ನಡದ ನಟ, ಹಲವು ವಿವಾದಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಚೇತನ್ ಅಹಿಂಸಾ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. 'ಭಾರತ ತಂಡ ಸೋತಿದ್ದು ಆಟಗಾರರಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿ, ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವಂತೆ ಉಚಿತ ಉದ್ಯೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆತನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೂ ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತಲ್ಲ, ತನ್ಮೂಲಕ 'ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ'ಗೂ ಬಂದರಲ್ಲ!?' ಕ್ರೇಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಜಾತಿ ಮೀಸಲಾತಿಯೋ, ಕುಶಲತೆಯೋ, ಪರಿಶ್ರಮ, ಆಟದ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಹೊಸ ವಿವಾದಕ್ಕಂತೂ ಈ ಸುದ್ದಿ ಚಾಲ್ತಿ ಪ್ರಿಯರು ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಸೋಲು ಗೆಲುವು ಎರಡನ್ನೂ ಸಮನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಗುಣ ಮೊದಲು ಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಾರು?

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಂಗ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಚಿವ ಜಮೀರ್ ಅಹಮದ್ ವಿಧಾನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ಯು.ಟಿ.ಖಾದರ್‌ಗೆ ಸರ್ವ ಪಕ್ಷದವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮದ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದಲ್ಲ ಎಂದು ಜಮೀರ್ ಈಗ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಅವರ ಧರ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಮತ ಕಲೆ ಎದ್ದು ಕಂಡಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ವಿವಾದಗಳಿಂದಲೇ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅವರ ಮಾತು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿವೆ.

ಇವೆಲ್ಲ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಲ್ಲವೇ? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತಾವುಗಳು ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂಬ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗ? ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಇಂಥವರ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದಲ್ಲ, ಇದು ದುರಂತ ! ■

ಜನಾಶಯ
ಮೋಹನ ಹೆಗಡೆ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕ

DECCAN HERALD

ESTABLISHED 1948

Manipur situation gets more dangerous

More than six months since the eruption of communal strife in Manipur, the fault-lines have widened, violence has spread, and the state has been almost totally divided into two parts. The majority Meitei community, most of whom are Hindus in the plains, and the Kuki-Zo community, mainly Christians and tribals inhabiting the hilly regions of the state, have insulated themselves against each other and have organised into combat groups. Arms looted from the state armouries are in free supply. Violent incidents keep happening every few days, involving attacks by one group or the other against each other or against the security forces. On Monday, a security personnel and his driver were shot dead in an ambush by members of an Imphal-based extremist group. Tribal organisations have claimed that their community members have become regular targets of attacks by armed groups. Even villagers in many areas have armed themselves. There are similar complaints from the other side also.

Last week, the Indigenous Tribal Leaders Forum (ITLF), which represents Kuki-Zo groups, announced that it would establish a "self-governed separate administration" with a separate "chief minister" in areas where the tribal groups have a majority, "whether the Centre recognises it or not." The Kukis have set up check-points on roads to prevent the Meitei from entering the hill region. The state government has condemned it as a move "motivated and aimed at vitiating and disturbing the law and order situation in the state."

The police have also filed a case against the organisation's leader Man Tombing on charges of sedition and attempting to wage war against the government.

But the state government headed by Chief Minister Biren Singh, which has sided with the majority community, and the central government, which has supported it, have driven the minority community to even consider separation from the state. Socially and psychologically, the state has been divided into two parts and what remains now is a political and administrative region. It is clear that administrative measures and reliance on security forces will not help to control the situation in the state. The central government's continuing support for the Biren Singh government and endorsement of its policies and decisions have worsened the situation. Prime Minister Narendra Modi is silent on the situation and has not visited the state. There is no effort to start a dialogue between the two communities, which in any case will not be possible under the present government. The policies of the central and the state governments have only helped to increase polarisation and the emergence of armed groups which are outside the pale of law. It is a dangerous situation.

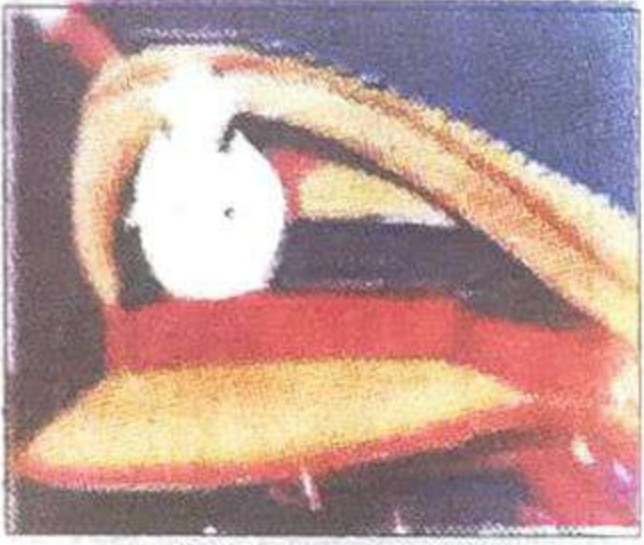
The minority tribal communities have been driven to separatist positions

ವಿಜಯವಾಣಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಮತ್ತೆ ಗೊಂದಲ ಬೇಡ

ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಕಳೆದೇರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿವಾದಗಳ ಗೂಡಾಗಿರುವ 545 ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೊನೆಗೂ ತಾರ್ಕಿಕ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರುಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ದಿನಾಂಕ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 23ಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಕೆಇಎ) ಬುಧವಾರ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸಮಾಧಾನದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುವಂತಾಗಿದೆ. 2021ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 3ರಂದು ನಡೆದಿದ್ದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 54,104 ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರು. 2022ರ ಜ.19ರಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಕಂಡುಬಂದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸಿಐಡಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಿಐಡಿ ನೀಡಿದ್ದ ಮಧ್ಯಂತರ ವರದಿ ಆಧರಿಸಿ ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಫಲಿತಾಂಶ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲು 2022ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 29ರಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಈ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಮಾದಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪಾಠ ಕಲಿಯಬೇಕಿದೆ. ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ

ಪಿಎಸ್‌ಐ ನೇಮಕಕ್ಕೆ
ಡಿಸೆಂಬರ್ 23ಕ್ಕೆ
ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿಗದಿ

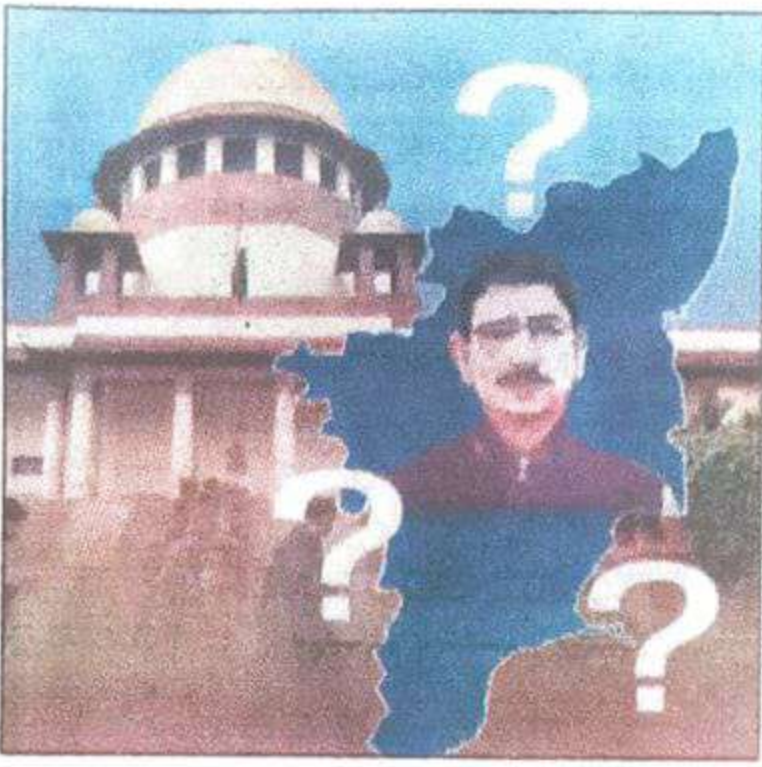
ನಡೆಯಬೇಕಿದ್ದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಆಘಾತವೇ ಸರಿ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿತ್ತು. ದಕ್ಷ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಳೆದೊಂದು ದಶಕದಿಂದೀಚೆಗೆ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ನುಸುಳಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.

ಈ ಬಾರಿ ಯಾವುದೇ ಅವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಆಗಬಾರದೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 60 ಸಾವಿರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೆಇಎ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಮುಖೇನ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಅಕ್ರಮಗಳು ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗದಂತೆ, ಬ್ಲೂಟೂತ್ ಮತ್ತಿತರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಕರಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗದಂತೆ ಬಹುವಿಧ ವಹಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕಿದೆ. ಗದ್ದಲ, ಗೊಂದಲದಿಂದ ಹೊರತಾದ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಹಿ ಅನುಭವದಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಬೇಕು. ಪಿಎಸ್‌ಐ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುವ ನೇಮಕಾತಿಗಳು ಕೂಡ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಬಾರದು. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಪಿಎಸ್‌ಐ ನೇಮಕಾತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಇಎ ಮೇಲಿದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ನಿರಾಶರಾಗದೆ, ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿ.

ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೀರುವ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಂಘರ್ಷ ಬೇಡ

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕೇಳಿರುವ ಕಠಿಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವ ಇತರ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಕೂಡ ಉದ್ದೇಶಿಸಿವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಮಸೂದೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್, ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಠಿಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿವೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ (ಸಿಜೆಐ) ಡಿ.ವೈ. ಚಂದ್ರಚೂಡ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅಂಗೀಕಾರ ದೊರೆತಿರುವ ಕೆಲವು ಮಸೂದೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಬಗೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಆರಿಫ್ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಖಾನ್ ಅವರು ಎಂಟು ಮಸೂದೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಂಕಿತಕ್ಕಾಗಿ ರವಾನೆಯಾಗಿರುವ ಮಸೂದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಇನ್ನು

**ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ
ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಇದ್ದಾಗ
ಮಾತ್ರ ಅವರು ರಾಜ್ಯ
ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ
ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು
ದೇಶದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ
ಗಂಭೀರ ಅಪಾಯ ಕೂಡ
ಹೌದು**

ಕೆಲವು ಏಳು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರವು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಹಿಂದೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಗಳ ಬದಲಿಗೆ ರೂಪಿಸಿದವು ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಕೋವಿಡ್ ನಂತರದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಹತ್ವದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಮಸೂದೆಗಳು ಇವು.

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಅರ್ಜಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿದೆ. ಇದೇ ಬಗೆಯ ನೋಟಿಸ್ ಅನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್, ಈ ಹಿಂದೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರವು ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ನಿಷ್ಠೆಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಗಲೂ ನೀಡಿತ್ತು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಆರ್.ಎನ್. ರವಿ ಅವರು ಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ನೋಟಿಸ್ ಬಂದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ತಮಿಳುನಾಡು ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಆ ಎಲ್ಲ ಮಸೂದೆಗಳಿಗೆ ಮರು ಅಂಗೀಕಾರ ನೀಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ರವಾನಿಸಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ನಡೆಯು

ಕೋರ್ಟ್ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. 'ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು' ಎಂದು ಕೂಡ ಕೋರ್ಟ್ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಹುದ್ದೆಯು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹುದ್ದೆ. ಇಂತಹ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದು ವಿಷಾದಕರ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹೊಣೆ ನಿಭಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕೋರ್ಟ್ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ. ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿಯಾದ ನಂತರವಷ್ಟೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರುವವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜೆಪಿ ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮಗೆ ರವಾನಿಸಿದ ಮಸೂದೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಡತಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರಗಳ ತೀರ್ಮಾನ ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ದೂರು ಹೊತ್ತು ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣ ಕೂಡ ಕೋರ್ಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿವೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ದಿನವೇ ಕೇರಳದ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಆರಿಫ್ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಖಾನ್ ಅವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವೊಂದರ ಸೆನೆಟ್ ಅನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ, ಕುಲಸತಿಯ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ದೇಶದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಗಂಭೀರ ಅಪಾಯ ಕೂಡ ಹೌದು.

ಸಂಪಾದಕೀಯ EDITORIAL

ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬಸ್ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸಕ್ಕೆ 'ಶಕ್ತಿ' ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಿರಲಿ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಎಂಬುದು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಅಥವಾ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಭಾಗ. ಆದರೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾದಂಥ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರವಾಸದ ಕನಸಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ಕೊರತೆ ತಣ್ಣಗೆರಚುತ್ತಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಶಕ್ತಿ' ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಕಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ 'ಶಕ್ತಿ' ಆಸರೆಯಾಗಿರುವುದು ಖುಷಿಯ ವಿಚಾರವೇ ಆದರೂ, ಈ ಯೋಜನೆ ಪರಿಣಾಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ಕೊರತೆ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ.

- ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅಪಘಾತ ಪ್ರಕರಣ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ವೇಳೆ ಅಸುರಕ್ಷತೆ ಎದುರಾದ ಕಾರಣ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಮನಬಂದಂತೆ ಹಣ ಕೇಳಲು ಮುಂದಾದಾಗ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸದ ವೆಚ್ಚವು ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ "ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿ," ಎಂದು ಇಲಾಖೆ ನೀಡಿದಂಥ ಆದೇಶ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಾಯವ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 'ಶಕ್ತಿ' ಯೋಜನೆಯ ಬಳಿಕ ಶೇ.80ರಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. 'ಶಕ್ತಿ' ಯೋಜನೆಗೂ ಮೊದಲು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ 16 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 26 ಲಕ್ಷವನ್ನು ದಾಟಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಶಾಲೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕೆಕೆಆರ್‌ಟಿಸಿ, ಎನ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಕೆಎಸ್‌ಆರ್‌ಟಿಸಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿವೆ. ಮೊದಲೇ ಬಸ್ ಕೊರತೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಲಾ ಪ್ರವಾಸದ ಹಂಗಾಮು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಸಹಾಯಕ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿವೆ. "ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ", "ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಬದಲು 2 ದಿನ ಟೂರ್ ಕೈಗೊಳ್ಳಿ," ಮುಂತಾದ ಪುಕ್ಕಟೆ ಸಲಹೆಗೂ ಕಿವಿಗೊಡಬೇಕಾದ ದುಸ್ಥಿತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಪೋಷಕರಲ್ಲೂ ಆಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸ ಎನ್ನುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪಾಠ. ಕಣ್ತೆರೆದಷ್ಟೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ನೂರಾರು ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತವೆ. ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶ. ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನದ ವಿಸ್ತಾರವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ, ಖುಷಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆ- ಮುಂತಾದ ಅನುಭವಗಳೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ಕೊರತೆ ಅಡ್ಡಗಾಲು ಆಗಬಾರದು. ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡಲೇ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

ಡೀಪ್ ಫೇಕ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಳ: ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಅಗತ್ಯ

ದೀಶಾದ್ಯಂತ ಡೀಪ್ ಫೇಕ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರುಗಳು ಕೇಳಿಬರತೊಡಗಿವೆ. ಸೆಲೆಬ್ರಿಟಿಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಉದ್ಯಮಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಭಾವಿಗಳ ನಕಲಿ ವಿಡಿಯೋ, ಫೋಟೋ ಹಾಗೂ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಬಿಟ್ಟು ಘನತೆಗೆ ಮಸಿಬಳಿಯುವ ಘಟನೆಗಳು ದಿಡೀರ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಸ್ವತಃ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಕೂಡ ಈ ಡೀಪ್ ಫೇಕ್‌ಗಳ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾಗಿದ್ದು, ಅವರೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕೂಡ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಹಾಡಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಹರಿಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು, ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಕಲಿ ವಿಡಿಯೋ, ಫೋಟೋಗಳು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾಗಳಲ್ಲೇ ಅಲವತ್ತುಕೊಳ್ಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಏಕಾಏಕಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ನಕಲಿ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾಗಳಿಗೆ ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಅದು ಪಾಲನೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು

ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ಇಂತಹ ಕಂಟೆಂಟ್‌ಗಳ ಸಾಚಾತನ ಪತ್ತೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಳಿ ಯಾವ ಸಲಕರಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಯಾವುದು ನಕಲಿ, ಯಾವುದು ಅಸಲಿ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದೆ ಇಂತಹ ಸಂದೇಶಗಳಿಂದ ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡೀಪ್ ಫೇಕ್‌ಗಳ ಅಟಾಟೋಪದಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಶಂಕಾಸ್ಪದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿವೆ.

ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (ಎಐ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಡೀಪ್ ಫೇಕ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ದುರ್ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ

ಕೂಗಿದ್ದಿದೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತನಾಮ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಎಐ ದುರ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಓಪನ್ ಎಐ ಕಂಪನಿಯ ಸಿಇಒ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಹಾವಳಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಡೀಪ್ ಫೇಕ್‌ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಅಥವಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಡೀಪ್ ಫೇಕ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ತಿರುಚುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯದಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೂ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ತೇಜೋವಧೆ ಮಾಡಲು ಡೀಪ್ ಫೇಕ್‌ಗಳು ಸುಲಭದ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಇಂದು ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲಿರುವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡೀಪ್ ಫೇಕ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯ ಹುಡುಕಲೇಬೇಕಿದೆ.

ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ: ಸೂತ್ರ ಹರಿದ ಗಾಳಿಪಟ

ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಂತರಾಜು ವರದಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಎಂ ಸಹಿ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಇರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಬೀಸುವ ದೊಣ್ಣೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಈಗಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೇ ಹೊಸ ವರದಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ತಂತ್ರ ಬಹಿರಂಗಗೊಂಡಿದೆ. ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಿಂದೆಯೂ ನಡೆದಿತ್ತು. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಲವು ಕಂಡುಬಂದಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ 'ಅಹಿಂದ' ಸಂಘಟನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಮಾಜದ ವಿಭಜನೆ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳು ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆದರೂ ಅದು ಮೀಸಲಾತಿ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠದ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಶೇಕಡ 50 ಮೀರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಿಳುನಾಡು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಶೇಕಡ 50 ರ ಲಕ್ಷಣರೇಖೆ ದಾಟಿಯಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ಮೀಸಲಾತಿ ತರಬೇಕೆಂದು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದರೂ ಪ್ರತಿ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆನೆಪದರವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದವರನ್ನು ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ದೂರವಿಡಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ವಂಚಿತರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ಜಾತಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಳಹಂತದಲ್ಲಿರುವವರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚಿಸಿದವರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿದರು. ಉಳಿದ

ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸವಲತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಒಲವು ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿರುವ ಗಾಳಿ. ಚುನಾವಣೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ತಿಳಿಯದು. ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಕೆ ಬಂದಾಗ ಜಾತಿಗಿಂತ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷ ಪ್ರಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವರಿಗೆ ಸಮಪಾಲು ಸಮಬಾಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಆದರ್ಶದ ಮಾತು. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ

**ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ
ಮೀಸಲಾತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ
ಹರಳುಗಟ್ಟಬೇಕು. ಪ್ರಬಲ
ವರ್ಗಗಳು ಇತರರೊಂದಿಗೆ
ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ
ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ
ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದೇ
ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆ**

ತರುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಮ್ಮತ ಮೂಡಿಲ್ಲ. ವೀಲರ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಂಡಲ್ ಸಮಿತಿವರೆಗೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನೂರಾರು ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ತತ್ವವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಧಾರಣದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರತು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಜಾತಿಗಳು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಪಂಗಡದೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗದೆ ಯಾವುದೇ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಕೊಂಕಣ ಸುತ್ತಿ ಮೈಲಾರಕ್ಕೆ ಬಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅಷ್ಟೆ. ಜಾತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಕ ವಿಷಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತದಾರನನ್ನು ಇದು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ಸಾಹ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಹರಳುಗಟ್ಟುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ವಿಶಾಲ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಾತಿಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಟು ಸತ್ಯ. ಇದು ಆಗದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯಬಹುದು. ■

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback
Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

<http://cuklibrary.ac.in/index.html>

Central University of
Karnataka, Kalaburagi-
585367, India